

STORTINGET

Stortingstidende

Referat fra møter i Stortinget

Nr. 96 · 14. juni
Sesjonen 2023–2024

Møte fredag den 14. juni 2024 kl. 9

President: Svein Harberg

Dagsorden (nr. 96):

1. Innstilling fra Stortingets presidentskap om valg til Stortingets kontrollutvalg for etterretnings-, overvåkings- og sikkerhetstjeneste (EOS-utvalget) (Innst. 432 S (2023–2024))
2. Innstilling fra kommunal- og forvaltningskomiteen om Endringer i integreringsloven, folketrygdloven og tannhelsetjenesteloven (innstramminger) (Innst. 431 L (2023–2024), jf. Prop. 101 L (2023–2024))
3. Innstilling fra kommunal- og forvaltningskomiteen om Endringer i barnetrygdloven og midlertidige endringer i lovverket som følge av ankomst av fordrevne fra Ukraina (videreføring m.m.) (Innst. 430 L (2023–2024), jf. Prop. 72 L (2023–2024))
4. Innstilling fra kommunal- og forvaltningskomiteen om Om integreringspolitikken: Stille krav og stille opp (Innst. 379 S (2023–2024), jf. Meld. St. 17 (2023–2024))
5. Innstilling fra kommunal- og forvaltningskomiteen om Representantforslag fra stortingsrepresentantene Abid Raja, André N. Skjelstad, Guri Melby, Ingvild Wetrhus Thorsvik og Ola Elvestuen om en tiltakspakke for å ruste norske kommuner i integreringsarbeidet (Innst. 382 S (2023–2024), jf. Dokument 8:103 S (2023–2024))
6. Innstilling fra transport- og kommunikasjonskomiteen om Samtykke til godkjenning av EØS-komiteens beslutning nr. 114/2023 om innlemmelse i EØS-avtalen av forordning (EU) 2018/1139 om felles regler for sivil luftfart og om opprettelse av et europeisk byrå for flysikkerhet (EASA) (Innst. 428 S (2023–2024), jf. Prop. 89 LS (2023–2024))
7. Innstilling fra transport- og kommunikasjonskomiteen om Endringer i luftfartsloven (ubemannet luftfart mv.) (Innst. 429 L (2023–2024), jf. Prop. 89 LS (2023–2024))
8. Referat

Presidenten [09:00:13]: Representantene Torstein Tvedt Solberg og Mathilde Tybring-Gjedde, som har vært permittert, har igjen tatt sete.

Fra Senterpartiets stortingsgruppe foreligger søknad om at den innvilgede velferdspermisjonen for re-

presentanten Margrethe Haarr i tiden fra og med 11. til og med 14. juni, forlenges til å gjelde til og med 21. juni.

Etter forslag fra presidenten ble enstemmig besluttet:

1. Søknaden behandles straks og innvilges.
2. Vararepresentanten Ole Mathias Rønne fortsetter å møte i permisjonstiden.

Presidenten [09:00:47]: Fra Fremskrittspartiets stortingsgruppe foreligger søknad om permisjon etter Stortingets forretningsorden § 5 annet punktum for representanten Tor André Johnsen fra og med 14. juni og inntil videre.

Etter forslag fra presidenten ble enstemmig besluttet:

1. Søknaden behandles straks og innvilges.
2. Vararepresentanten Johan Aas innkalles for å møte i permisjonstiden.

Presidenten [09:01:10]: Johan Aas er til stede og vil ta sete.

Sak nr. 1 [09:01:19]

Innstilling fra Stortingets presidentskap om valg til Stortingets kontrollutvalg for etterretnings-, overvåkings- og sikkerhetstjeneste (EOS-utvalget) (Innst. 432 S (2023–2024))

Andre visepresident Nils T. Bjørke [09:01:49]: Presidentskapet legg med dette fram Innst. 432 S for 2023–2024, om val til Stortingets kontrollutvalg for etterretnings-, overvåkings- og sikkerhetstjeneste, EOS-utvalet. Innstillinga er samrøystes.

Etter EOS-kontrollova vel Stortinget eit utval til å kontrollera EOS-tenestene som vert utførte av den offentlege forvaltninga eller i regi av ho. Valet skjer etter innstilling frå Stortingets presidentskap. Utvalet skal ha sju medlemmer, medrekna leiar og nestleiar, som vert valde for ein periode på inntil fire år. Medlemene kan berre attveljast éin gong og til saman ha vervet i åtte år.

Valperioden for fire av EOS-utvalets medlemmer går ut 30. juni 2024. To av desse tek ikkje attval.

Eg vil kort nemna at reglane om oppnemningstid og maksimal funksjonstid i EOS-utvalet vart endra med verknad frå 1. januar 2023. Lovendringa fekk verknad for dei som allereie var medlemmer av EOS-utvalet, og som allereie var valt for fem år. Det påverka også intervalla for Stortingets val av medlemmer.

Presidentskapet meiner at det bør leggjast til rette for at Stortinget vel medlemmer til EOS-utvalet annakvart år.

Som det er gjort greie for i innstillinga, gjer dette at medlemmet og leiareren av utvalet, som er på attval etter ein valperiode på fem år, berre kan attveljast for tre år. Vidare, for å leggja til rette for at Stortinget vel medlemmer til EOS-utvalet annakvart år, føreslår presidentskapet at dei to nye medlemmene vert valde for tre år, sjølv om dei kan veljast for «inntil fire år».

Det vert føreslått at noverande leiar av EOS-utvalet, Astri Aas-Hansen, vert vald som leiar av EOS-utvalet for ytterlegare tre år, og at noverande medlem av utvalet, Erling Johannes Husabø, vert vald som medlem for nye tre år, begge frå 1. juli 2024 til 30. juni 2027.

Som nye medlemmer av EOS-utvalet føreslår presidentskapet at Åsa Elvik og Hege Solbakken vert valde for tre år, frå 1. juli 2024 til 30. juni 2027.

Eg viser elles til merknadene og legg fram tilrådinga frå eit samrøystes presidentskap.

Presidenten [09:04:06]: Flere har ikke bedt om ordet til sak nr. 1.

Etter ønske fra kommunal- og forvaltningskomiteen vil sakene nr. 2 og 3 bli behandlet under ett.

Sak nr. 2 [09:04:16]

Innstilling fra kommunal- og forvaltningskomiteen om Endringer i integreringsloven, folketrygdloven og tannhelsetjenesteloven (innstramminger) (Innst. 431 L (2023–2024), jf. Prop. 101 L (2023–2024))

Sak nr. 3 [09:04:33]

Innstilling fra kommunal- og forvaltningskomiteen om Endringer i barnetrygdloven og midlertidige endringer i lovverket som følge av ankomst av fordrevne fra Ukraina (videreføring m.m.) (Innst. 430 L (2023–2024), jf. Prop. 72 L (2023–2024))

Presidenten [09:04:53]: Etter ønske fra kommunal- og forvaltningskomiteen vil presidenten ordne debatten slik: 3 minutter til hver partigruppe og 3 minutter til medlemmer av regjeringen.

Videre vil det – innenfor den fordelte taletid – bli gitt anledning til inntil fem replikker med svar etter innlegg fra medlemmer av regjeringen, og de som måtte tegne seg på talerlisten utover den fordelte taletid, får også en taletid på inntil 3 minutter.

Lene Vågslid (A) [09:05:20] (leiar i komiteen og ordførar for sak nr. 3): Eg held saksordførarinnlegget for begge sakene.

Prop. 101 L handlar om endringar i integreringslova, folketrygdlova og tannhelsetenestelova. Både Arbeidarpartiet, Senterpartiet og Høgre viser i innstillinga til

at Noreg har teke ein høg andel fordrevne frå Ukraina, samanlikna med andre nordiske land. Føremålet med lovendringa er å få det norske teneste- og ytingsnivået nærmare dei andre nordiske landa og med det utjamne talet på fordrevne som kjem frå Ukraina, mellom landa. Eg viser kort til forslaga og viser elles til innstillinga.

Regjeringa legg fram forslag om å redusere introduksjonsstønaden for ektefellar og sambuarar utan barn, forslag om å innføre krav om 12 månader føregående medlemskap i folketrygda for rett til eingongsstønad ved fødsel og adopsjon, og forslag om å innføre eit krav om butid på fem år for personar mellom 19 og 24 år for å få tannhelsetenester med redusert eigenbetaling i den offentlege tannhelsetenesta. Tilrådinga frå komiteen til I, III og IV nr. 1 blir fremja av Arbeidarpartiet, Høgre, Senterpartiet og Framstegspartiet. Tilrådinga til II og IV nr. 2 blir fremja av Arbeidarpartiet, Høgre og Senterpartiet.

I Prop. 72 L blir det fremja forslag om å vidareføre dei midlertidige endringane i lovverket som følgje av fordrevne frå Ukraina. I tillegg legg regjeringa fram forslag om eit midlertidig unntak i yrkestransportlova frå butidskravet for køyresetel for fordrevne frå Ukraina som legg fram politiattest frå heimlandet, forslag om at føresegna i barnetrygdlova om etterbetaling av barnetrygd i opptil tre år blir oppheva og erstatta av ein ny regel om etterbetaling i opptil tre månader og eit unntak om etterbetaling i opptil tre år i enkelte tilfelle, og forslag om ei ny føresegn som presiserer når personar med midlertidig kollektiv beskyttelse tidlegast kan reknast som busette i Noreg. Tilrådinga til II, VII, IX, XI, XII og XIII nr. 1–3 blir fremja av ein samla komité, og tilrådingane til I, III, V, VI, VIII, X og XIII nr. 4 blir fremja av Arbeidarpartiet, Høgre, Senterpartiet og Framstegspartiet.

Eg legg til grunn at partia i komiteen sjølve gjer greie for synspunkta sine.

Mudassar Kapur (H) [09:08:02]: Saksordførerenes innlegg ble egentlig først og fremst en riktig opplesing av innstillingen. Jeg takker for det, og så skal ikke jeg bruke tid på den.

Norge har de siste par årene tatt imot et svært høyt antall fordrevne fra Ukraina, og kommunene har lagt ned en formidabel innsats, men kapasiteten begynner å bli presset. Boligmarkedet er presset, tjenestene har mindre kapasitet, og det å få fordrevne ut i jobb er også en viktig oppgave. NRK viste denne uken at 30 pst. av ukrainerne som har vært i Norge to år, er i jobb, og det er etter vårt syn ikke godt nok.

Det er grunn til å vidareføre de midlertidige unntakene for fordrevne fra Ukraina. Høyre mener likevel at det burde vært innført en annen og bedre beredskaps-hjemmel i plan- og bygningsloven. Det bør også være en

svært høy terskel for å senke befolkningens helserettigheter på grunn av høye ankomster av flyktninger. Terskelen for å gjøre unntak fra pasientrettigheter burde vært høyere enn det Stortinget tidligere har vedtatt etter forslag fra regjeringen.

Det er grunn til å være bekymret når kommunene ikke klarer å ta imot det høye antallet som har kommet. Det er bra med tilpasninger i regelverket og innstramminger for å redusere ankomstene, men det hjelper lite for å få bosatt dem som allerede har kommet, raskere.

For andre år på rad har regjeringen valgt å komme til Stortinget med et halvferdig budsjett hvor regningen for flyktningankomstene ikke er gjort opp. Det kunne og burde regjeringen ha gjort, naturligvis av hensyn til budsjettet, men ikke minst av hensyn til kommunene, som må planlegge for ankomstene.

Høyre støtter forslagene fra regjeringen som gjelder innstramminger. Det er helt nødvendig for å få ankomstene ned på et nivå som er likere nivået i våre naboland. Det vil være bra om landene i Norden i større grad tar et likere ansvar. Samtidig får vi fortsatt over en tredjedel av ankomstene til Norden. Det har gått ned, men vi er fortsatt på et høyere nivå. Vi har tidligere tatt imot mange. Det kan være behov for flere innstramminger for å få ankomstene på et nivå som norske kommuner klarer å håndtere, og for at vi skal lykkes bedre med integrering.

Jeg tar til slutt opp de forslag Høyre er en del av.

Presidenten [09:10:49]: Da har representanten Muddassar Kapur tatt opp de forslagene han refererte til.

Erlend Wiborg (FrP) [09:10:59]: Siden Russlands fullskala invasjon av Ukraina 24. februar 2022 har over 78 905 personer fra Ukraina søkt om beskyttelse i Norge per 27. mai. Gjennom fjoråret mottok Norge en særdeles høy andel av de fordrevne til Norden. I perioder tok Norge imot flere ukrainere enn det Sverige, Danmark og Finland gjorde til sammen.

Jeg hører enkelte si her i dag at nå er situasjonen så mye bedre. Da er det greit å minne om at antallet som kommer til Norge, er på ca. samme nivå nå som det f.eks. var i februar.

Fremskrittspartiet mener at hovedgrunnen til at Norge er så attraktiv, er ytelsesnivået. Ytelsesnivået i Norge er skyhøyt når det gjelder hva flyktninger – ikke bare ukrainere, men alle flyktninger – får hvis de kommer til Norge. Hvis man ser på introduksjonsstøtten, inkludert tillegg, er den dobbelt så høy som i Sverige og Danmark. Man får altså dobbelt så mye penger hvis man kommer til Norge. Samtidig vet vi at introduksjonsstøtten er på høyere nivå enn ordinær sats for våre minstepensjonister i Norge.

Fremskrittspartiet fremmer forslag om å redusere ytelsene til flyktninger til maksimalt svensk og dansk ni-

vå, for det vil da bidra til å få ned andelen som kommer, og samtidig også sørge for at vi kan få flere ut i jobb. Jeg registrerer at statsråden og regjeringen er veldig fornøyd med hvor mange de mener de får ut i jobb, men hvis man ser på f.eks. ukrainere, er yrkesandelen i Norge på i underkant av 20 pst., mens den i Danmark er på 55 pst. Så grep må absolutt tas.

Fremskrittspartiet mener også at trygdesystemet må innrettes slik at innvandrere stimuleres til arbeid og aktivitet. Det er viktig for integreringen. Da er det viktig å øke kravet om medlemskap i folketrygden for å ha rett på engangsstønad, og det er også derfor Fremskrittspartiet fremmer forslag om å øke kravet til fem års medlemskap i folketrygden for å ha rett på engangsstønad.

De grepene som tas her i dag, er vel og bra, men det endrer ikke på det faktum at Norge fortsatt vil være det absolutt mest attraktive landet økonomisk å reise til i verden, og det er ikke holdbart på sikt.

Med det tar jeg opp forslagene fra Fremskrittspartiet.

Presidenten [09:14:00]: Da har representanten Erlend Wiborg tatt opp de forslagene han refererte til.

Tobias Drevland Lund (R) [09:14:12]: Jeg er redd flere av forslagene fra stortingsflertallet og fra regjeringen her i dag vil forverre situasjonen for mange ukrainere. Jeg er også redd for at solidariteten med Ukraina og det ukrainske folket er i ferd med å slå sprekker når man skal demontere ytelser og ordninger for dem – en etter en.

La oss begynne med forslag om endringer i folketrygdloven. Det har vært kraftig motstand mot forslagene både i høringen i forkant og i den skriftlige høringen som komiteen har hatt. Særlig bekymret er KS og kommunene for at dette forslaget med stor sannsynlighet vil medføre en kostnadsovervelting fra staten til kommunesektoren, særlig gjennom økte utgifter til sosialhjelp. Jeg skjønner kommunene godt, for det er et enormt press på kommunene akkurat nå. De skal bosette, og de skal yte tjenester og ha tilbud som normalt både til lokalbefolkningen og til de ukrainske flyktningene.

En av de andre endringene i folketrygdloven, krav til botid og et års medlemskap i folketrygden for at de med midlertidig beskyttelse skal ha rett til engangsstønad ved fødsel, vil sannsynligvis gi ukrainske mødre i Norge en enda mer usikker økonomisk situasjon – i en situasjon der de ellers burde fokusere på nettopp å ta imot sitt nyfødte barn.

De foreslåtte endringene i integreringsloven vil kunne skape enda større press på kommunenes økonomi, og det vil føre til at kommunene må bruke flere ressurser til saksbehandling av søknader om sosialhjelp istedenfor integreringsarbeid, arbeidskvalifisering og andre tiltak. Dette forslaget vil skape ytterligere press på kommunenes økonomi, noe som Rødt heller ikke vil godta.

Så til endringene i tannhelsesloven. Flertallet peker på at denne endringen, sammen med de andre innstrammningene, vil egne seg for å harmonisere antall ankomster med de andre nordiske landene sett i forhold til innbyggertall. Men god tann- og munnhelse er essensielt for god helse generelt, og vi vet også at ukrainere og flyktninger spesielt generelt har dårligere tannstatus og behov for tannbehandlinger som krever adekvat medisinsk eller odontologisk behandling uten tap av masse tid gjennom langvarige søknadsprosesser.

Personer uten fast opphold er heller ikke en prioritert gruppe i den offentlige tannhelsetjenesten, ei heller har de som regel råd til kostbare tannhelsebehandlinger. Derfor vil dette forslaget sette flere pasienters liv i fare, mener Den norske tannlegeforening. Og som foreningen også påpeker, bryter det med tannlegenes yrkesetikk. Derfor går også Rødt imot disse forslagene.

Det er flere andre forslag Rødt går imot. Vi stiller også noen egne forslag. Men la meg til slutt nevne innstramming i barnetrygden, for barnefamilier som har flyktet til Norge har ikke mindre behov for barnetrygd enn andre barnefamilier. Altså: Ekspertgruppen om barn i fattige familier mente at nettopp barnetrygden er en av de mest effektive måtene å bekjempe antall barn som opplever fattigdom. Det å frata noen utbetaling av barnetrygd vil føre til flere fattige barn.

Med dette tar jeg opp det forslaget Rødt er alene om, og de forslagene vi har sammen med SV. Jeg viser ellers til innstillingen.

Presidenten [09:17:16]: Da har representanten Tobias Drevland Lund tatt opp de forslagene han selv refererte til.

Emma Lind (V) [09:17:27]: I over to år har Putins angrepskrig sørget for å drive mange ukrainere på flukt. Våren 2022 var europeiske togstasjoner fulle av mennesker på flukt. I takt med at konflikten eskalerte og med beslutning om å gi ukrainerne kollektiv beskyttelse, økte også ankomsttallene i Norge.

Norske kommuner har gjort en stor innsats for å bo-sette og integrere det høye antallet flyktninger som har kommet. Mange av dem som har fått kollektiv beskyttelse, har startet sitt nye liv i en norsk kommune de siste to årene.

Siden krigen brøt ut har norske kommuner tatt imot mer enn 70 000 fordrevne fra Ukraina. I den samme rapporten sier én av tre ukrainske flyktninger at de ønsker å bli boende i Norge, og over halvparten er usikre på om de ønsker å returnere. Norge har videre tatt imot flere flyktninger enn Sverige, Danmark og Finland til sammen.

I desember 2023 og januar 2024 kom regjeringen med flere forslag til innstramminger, som kutt i en-

gangsstønad for gravide på flukt fra krig og innføring av botidskrav for å kunne motta grunn- og hjelpestønad dersom man har pleietrengende i sin familie.

Bakgrunnen for innstrammningene var at regjeringen mente det var blitt for attraktivt å komme til Norge. Velferdsordningene i Norge var etter regjeringens syn for gode. Regjeringen vil også bruke sine ressurser på å informere aktivt i og utenfor Ukraina om at det er krav om fem års botid for flyktninger for å kunne få tilgang til en rekke ytelser i Norge som f.eks. alderspensjon, uføretrygd og kontantstøtte. Man kan etter Venstres syn risikere å få et kappløp mot bunnen for å gjøre det mindre attraktivt for ukrainere å komme til Norge og på veien forringe integreringen.

Det er etter Venstres syn viktig at man nå bruker mer tid og ressurser på å styrke integreringsarbeidet ute i kommunene framfor å ha fokus på å forsøke å skremme mennesker på flukt fra å søke beskyttelse i Norge.

Når regjeringen nå innskrenker rettighetene til flyktninger med kollektiv beskyttelse, vil det i mange tilfeller være kommunene som blir sittende igjen med regningen. I sin iver etter å skremme folk på flukt som søker beskyttelse i andre land, glemmer regjeringen at dette kan gå på bekostning av kommunenes sosialhjelpsbudsjetter. Blant dem som flykter, er også syke og eldre mennesker. Det gir større utgifter til kommunene og sosialhjelpsbudsjettene. Strippet for muligheten til å ha rett til andre supplerende stønader vil det i mange tilfeller være bunnbjelken i velferdsstaten, sosialhjelpen, som fanger opp den som er syk, eller de som er over 55 år og ikke får delta i introduksjonsprogrammet.

I tillegg til at den enkelte henvises til å leve på et eksistensminimum som ikke er ment å være den permanente løsningen, belaster dette kommunebudsjettene. Det er ikke verdig for den som er på flukt, og det er heller ikke rettferdig overfor norske kommuner.

Statsråd Tonje Brenna [09:20:23]: Russlands invasjon av Ukraina pågår fortsatt for fullt. Over 80 000 fordrevne fra Ukraina har søkt beskyttelse i Norge siden februar 2022. Over 68 000 fordrevne er bosatt i samme periode.

Regjeringen er opptatt av at Norge skal ta sin del av ansvaret for å ta imot fordrevne fra Ukraina. Norge skal støtte opp om Ukraina militært og humanitært og ved å gi beskyttelse til dem som kommer til oss. Samtidig må ankomstene til Norge være bærekraftig over tid. Vi må rett og slett fordele folk mellom de nordiske landene på en bedre måte. Vi skal fortsatt ha kontroll på både innvandringen til og integreringen i Norge.

Norske kommuner har gjort en formidabel innsats og har bosatt et rekordhøyt antall fordrevne de siste årene. Mange kommuner melder nå at det blir krevende å

ta imot flere framover. Et lavere antall ankomster vil bidra til å sikre et forsvarlig tjenestetilbud og dempe noe av presset i kommunene. Regjeringen har derfor det siste halve året iverksatt flere tiltak for å redusere ankomstene og komme mer på et nivå som er på linje med våre nordiske naboland. Innstrammningene ser ut til å ha hatt effekt. Ankomstene til Norge er nå betydelig lavere enn i 2023.

Samtidig er det fortsatt usikkert hvor mange som vil komme til Norge framover. Det avhenger selvfølgelig også av hvordan krigen utvikler seg i Ukraina. Regjeringen foreslår endringer i barnetrygdloven, integreringsloven, folketrygdloven og tannhelsetjenesteloven. Formålet med tiltakspakken er å få det norske tjeneste- og ytelsesnivået nærmere nivåene i de andre nordiske landene og dermed bidra til å redusere ankomstene.

For å bidra til at kommunene kan håndtere situasjonen og at flest mulig kommer raskt i arbeid, foreslår vi å videreføre de midlertidige endringene i lovverket til 1. juli 2026, med enkelte tilpasninger. Vi foreslår også et nytt midlertidig unntak i yrkestransportloven, som skal bidra til at fordrevne fra Ukraina raskere kan ta arbeid som bussjåfør.

Til slutt vil jeg gjerne moderere det inntrykket som skapes av enkelte av at det nærmest bare er å møte opp på grensen til Norge, og så mottar man automatisk en ytelse. Det er ikke riktig. Nyankomne til Norge får rundt 20 000 kr før skatt dersom de deltar i introduksjonsprogrammet. Deltar de ikke i introduksjonsprogrammet, får de ingen ytelse og må klare seg selv. Introduksjonsprogrammet forbereder folk til arbeid. Det er altså ikke sånn at folk ikke stilles krav til. Man må bidra selv for å komme i aktivitet og forberede seg på arbeidslivet.

Integrering krever mye av den enkelte, og den enkelte har et stort ansvar, men de investeringene vi som fellesskap gjør i introduksjonsprogrammet, er det som bidrar til å få folk i jobb, og som over tid gjør at folk kan klare seg selv og nettopp ikke ender opp med å bli avhengig av de ytelsene som enkelte er så opptatt av å redusere ytterligere.

Presidenten [09:23:23]: Det blir replikkordskifte.

Erlend Wiborg (FrP) [09:23:32]: Statsråden sier det er viktig å komme nærmere våre naboland, og vi ser effekten av de forslagene regjeringen tidligere har kommet med. Norge har så langt i år har tatt imot ca. dobbelt så mange flyktninger som Danmark. Ett av regjeringens såkalte innstrammingsforslag er at ektefeller og samboere uten barn skal få redusert sin ytelse til sammen 413 426 kr, noe som er relativt mye for veldig mange nordmenn.

Når regjeringen løfter frem at det er ytelser til ektefeller og samboere uten barn man skal kutte i, og at det

skal løse utfordringen, er mitt enkle spørsmål til statsråden: Hvor mange utgjør dette?

Statsråd Tonje Brenna [09:24:27]: All den tid folk stadig kommer til Norge i et visst omfang, kan jeg ikke på stående fot si hva det eksakte antallet er, men jeg kan si tre ting, siden representanten først har tillatt meg å fullføre resonnementet – og jeg har 50 sekunder igjen.

Det første er at målet må være at flest mulig kommer i jobb. Introduksjonsprogrammet er et veldig effektivt virkemiddel for å forberede til nettopp det, og målet er at folk over tid skal klare seg selv og ikke være avhengig av en ytelse.

Det andre er at det tyder på at summen av de ulike innstrammningene vi har gjort til nå – og som vi nå gjør – har effekt. I fjor høst tok Norge imot rundt 60 pst. av de ankomne til Norden, nå er vi nede i 30 pst. Og sammenligner vi med samme tid i fjor, ligger vi 40 pst. lavere i ankomst. Det betyr ikke at det ikke kommer mange, men innstrammningene har effekt.

Og det siste jeg vil si, er at vi må klare å ha to tanker i hodet på én gang. Vi må klare å forberede folk til arbeid samtidig som diskusjonen ikke bare handler om at ytelsesnivået er for høyt eller for lavt, for over tid er det lønnen som skal sikre folk en inntekt og at de kan klare seg selv.

Erlend Wiborg (FrP) [09:25:33]: Jeg synes det er underlig – og det er flere måneder siden første gang jeg utfordret statsråden på det – at statsråden ikke vet hvor mange som omfattes av den endringen man løfter fram som den store endringen, i tillegg til kuttet med tanke på kjæledyr.

Fremskrittspartiet er helt enig i at antallet som kommer, er altfor høyt. Det er derfor Fremskrittspartiet har foreslått full stans i henting av kvoteflyktninger så lenge krigen i Ukraina pågår. Det har ikke regjeringen ønsket å være med på, og regjeringen har heller ikke ønsket å være med på generelle innstramminger overfor øvrige asylsøkere.

Men det jeg ber statsråden svare på fra denne talerstol, er: Introduksjonsstøtten i Norge er altså høyere enn ordinær sats for minstepensjonister, dobbelt så høy som det man får i Danmark, og to til fire ganger høyere enn i Sverige. Mener statsråden det er rimelig at Norge skal ha dobbelt så høyt ytelsesnivå som det man får i våre naboland?

Statsråd Tonje Brenna [09:26:36]: Statsråden mener det er rimelig at Norge gjør det vi kan, sammen med den enkelte, som har stort ansvar for å bidra selv, for å forberede vedkommende på å komme i jobb. Jeg mener det er verdt å bruke penger på introduksjonsprogrammet og på introduksjonsstønad, for det er veien

vekk fra et liv på varige ytelser for de nyankomne til Norge. Vi vet at språk er en stor barriere for flyktninger som kommer hit, enten de kommer fra Ukraina eller fra andre steder. Vi vet at det å bli reelt forberedt på arbeidslivet er nøkkelen for veldig mange for å få innpass i arbeidsmarkedet.

Jeg forstår ønsket representanten har om å framstille det som om det nesten er sånn at man kan møte opp på grensen til Norge, og så får man utbetalt en stor sum. Sånn er det ikke. Det er en plikt til deltakelse i introduksjonsprogrammet knyttet til introduksjonsstønad. Deltar man ikke i introduksjonsprogrammet, får man ikke introduksjonsstønad og må klare seg selv, på lik linje med alle andre som bor i dette landet.

For øvrig er det sånn at det må gå an å ha en diskusjon om vi skal justere på ytelsene for å bidra til å få et mer bærekraftig ankomstnivå og samtidig ha som mål at flest mulig skal komme i havn.

Mudassar Kapur (H) [09:27:55]: Det er viktig at Norge stiller opp for Ukraina, både militært, humanitært og ved å ta imot flyktninger. Jeg tror vi nå har en enighet i salen, i hvert fall blant mange partier, om at vi ikke bør ta imot flere enn det er kapasitet til å håndtere og integrere. Det er derfor Høyre også støtter regjeringens forslag til innstramminger.

Ankomstene har gått ned, men vi tar fortsatt imot en ganske stor andel av dem som kommer til Norden, og en mer jevn fordeling ville vært positivt. Nå går jo Stortinget fra hverandre om ikke så lenge, og det vil i utgangspunktet ikke bli fattet lovvedtak gjennom sommeren.

Jeg vil gjerne stille statsråden spørsmål om hvilke innstramminger regjeringen har begynt å vurdere som eventuelt kan iverksettes gjennom sommeren, dersom det skulle bli et slikt behov?

Statsråd Tonje Brenna [09:28:51]: Takk for et veldig godt spørsmål.

Vi har jo en del midlertidige hjemler i ulikt lovverk som fortsetter å gjelde, og som kommunene kan ta i bruk ved behov.

Akkurat nå er det to ting som skjer samtidig, som er positivt i den situasjonen vi er i. Det ene er at kommunene langt på vei svarer på anmodningene fra staten ved at de sier ja til det antallet de blir bedt om å bosette. Det gjør at vi har rask bosetting. Det andre er at de som kommer til Norge, sitter veldig kort i mottak. Det betyr egentlig at vi har stor mottakskapasitet. Skulle det plutselig oppstå noe som gjør at mange kom til Norge, har vi plass i mottakene våre til å ta vare på dem en tid, f.eks. mens Stortinget er fra hverandre, som jo også er et slags beredskapshensyn vi har med oss.

Jeg mener også at kommunene våre er godt forberedt på ulike situasjoner som kan oppstå.

I alt har vi altså god kontroll. Samtidig er jeg helt sikker på at vi kommer til å diskutere videre om det er behov for andre innstramminger siden, for denne krigen er uforutsigbar, og jeg er glad for at Stortinget alltid er «på merket» og vil ta opp videre diskusjon.

Tobias Drevland Lund (R) [09:30:13]: Det var ganske kraftig motstand å spore mot forslagene fra regjeringen i høringsrunden. Særlig er KS bekymret for at en del av forslagene som blir vedtatt her i dag, vil medføre at kostnader veltes fra staten og over til kommunene, som jeg også trakk fram i mitt innlegg.

Vi vet at kommunene allerede er i en ganske presset situasjon. De sliter med å skaffe til veie nok boliger for flyktningene. De sliter med press på de kommunale tjenestene som følge av nettopp store ankomster fra Ukraina. Da lurar jeg på om statsråden mener det er hensiktsmessig at en del av de endringene som gjøres, kan medføre at kommunene får dårligere økonomi og dårligere muligheter til å tilby gode tjenester til innbyggerne rundt omkring i Norge, både ukrainere og øvrig befolkning.

Statsråd Tonje Brenna [09:31:04]: Alt tyder på at de innstrammingerne vi har gjort, og er i ferd med å gjøre, påvirker hvor mange som kommer til Norge. Det betyr i andre omgang at det er færre som skal bosettes i norske kommuner, noe som igjen letter presset kommunene står i. Det betyr ikke at jeg ikke deler bekymringen fra kommunene. Vi har veldig tett og god dialog med KS. De er flinke til å melde hvor skoen trykker, og det lytter regjeringen til.

Samtidig som vi hele tiden må vurdere ulike innstramminger og grep for å ha et bærekraftig ankomstnivå, gjør vi også endringer i reglene, sånn at kommunene kan håndtere den situasjonen de står i. Derfor har vi en rekke midlertidige unntak i lovverkene våre, som skal gjøre dette håndterlig for kommunene, og jeg mener de grepene vi gjør nå, er riktige. Samtidig beholder vi det viktigste virkemidlet vi har, nemlig introduksjonsprogrammet, som reelt sett er det som forbereder den enkelte til et liv hvor man klarer seg selv, fordi man har anledning til å komme i jobb, ha en lønn å leve av og klare seg i fortsettelsen. Det er også et godt bidrag til kommunene.

Tobias Drevland Lund (R) [09:32:06]: Jeg takker for svaret.

Siden statsråden begynte å snakke om introduksjonsprogrammet, kan vi godt følge opp det. Rødt har tatt til orde for, og foreslår også i dag, sammen med SV, at introduksjonsprogrammet burde være obligatorisk og

en plikt også for ukrainere. Det gjør vi med bakgrunn i tallene. Når vi ser på dem, er det dessverre slik at for mange ukrainere ikke har kommet i arbeid med det løpet man har lagt for ukrainske flyktninger.

Det er gode argumenter for å gjøre introduksjonsprogrammet mer arbeidsrettet. Det er også noe Rødt har støttet. Vi mener likevel at på sikt, når man ser at ukrainerne er her lenger enn det man først tenkte, er det lurt at man blir tilstrekkelig opplært, både i språk, i samfunnskunnskap, osv.

Mitt spørsmål er: Tror statsråden det er smart at man i det videre arbeidet sikrer at flere ukrainere kommer med på introduksjonsprogrammet og får deltatt i det, også når man vet at flere står i kø nettopp for å delta i introduksjonsprogrammet, all den tid det ikke er plikt til å delta i det i dag?

Statsråd Tonje Brenna [09:33:03]: Jeg mener det er en veldig dårlig idé å innføre en plikt til å delta i introduksjonsprogrammet. Hvis alternativet er å ha en jobb å gå til, er det veldig mye bedre.

Jeg mener styrken i dette programmet er at folk deltar der frivillig og reelt sett blir forberedt på arbeid. Men har man jobbtilbud et annet sted, er det det beste. Derfor er jeg skeptisk til at vi endrer dette fra å være et tilbud og en mulighet til å bli en plikt, rett og slett fordi jeg er redd for at de som da kommer seg i jobb på egen hånd og gjør det Norge forventer av dem, isteden blir gående på et kurs de kanskje ikke har bruk for, og det mener jeg er dårlig bruk av ressurser.

Presidenten [09:33:36]: Replikkordskiftet er dermed omme.

Flere har ikke bedt om ordet til sakene nr. 2 og 3.

Etter ønske fra kommunal- og forvaltningskomiteen vil sakene nr. 4 og 5 bli behandlet under ett.

Sak nr. 4 [09:33:52]

Innstilling fra kommunal- og forvaltningskomiteen om Om integreringspolitikken: Stille krav og stille opp (Innst. 379 S (2023–2024), jf. Meld. St. 17 (2023–2024))

Sak nr. 5 [09:34:05]

Innstilling fra kommunal- og forvaltningskomiteen om Representantforslag fra stortingsrepresentantene Abid Raja, André N. Skjelstad, Guri Melby, Ingvild Wetrhus Thorsvik og Ola Elvestuen om en tiltakspakke for å ruste norske kommuner i integreringsarbeidet (Innst. 382 S (2023–2024), jf. Dokument 8:103 S (2023–2024))

Presidenten [09:34:27]: Etter ønske fra kommunal- og forvaltningskomiteen vil presidenten ordne debat-

ten slik: 5 minutter til hver partigruppe og 5 minutter til medlemmer av regjeringen.

Videre vil det – innenfor den fordelte taletid – bli gitt anledning til inntil sju replikker med svar etter innlegg fra medlemmer av regjeringen, og de som måtte tegne seg på talerlisten utover den fordelte taletid, får en taletid på inntil 3 minutter.

Mudassar Kapur (H) [09:35:05]: Først takk til komiteen for samarbeidet om stortingsmeldingen – både på vegne av ordfører for sak nr. 4 og også på vegne av meg selv som medlem av komiteen – som omhandler et viktig tema. Regjeringen har lagt fram en melding om integreringspolitikk med ulike tiltak for å få til raskere og bedre integrering. Jeg legger til grunn at de respektive partiene gjør rede for sine standpunkt.

For Høyre er det viktig å sikre bedre integrering av innvandrere. Det er viktig både for den enkelte og for samfunnet i sin helhet. Den norske velferdsmodellen er bygget opp av at alle som kan jobbe, jobber og bidrar med skatteinntekter til gode velferdstjenester. Et raust velferdssamfunn som vårt er avhengig av høy arbeidsdeltakelse. Å være godt integrert handler også om å ha respekt for og leve etter grunnleggende norske verdier, som yringsfrihet, religionsfrihet, likestilling, retten til å elske den man vil, og retten til å leve et fritt og selvstendig liv, for å nevne noe.

Integrering er et langsiktig arbeid. Høyre har ledet de største integreringsreformene i Norge de siste 20 årene. Det er bra at mye av det som lå til grunn for Solberg-regjeringens reformer, også ligger fast med denne regjeringen.

Jeg mener det er særlig to ting som er viktige i tiden som kommer. For det første må integreringsløpet rettes mot å kvalifisere personer til arbeid. En årsak til økt barnefattigdom de siste årene har vært høy innvandring og at enten en forelder eller begge foreldre står utenfor jobb. Mange står utenfor fordi de mangler viktig kvalifikasjon som arbeidslivet etterspør, eller fordi de ikke kan norsk godt nok. Integreringsløpet må rettes mot å gi den enkelte den kompetansen de trenger, og som er etterspurt i arbeidsmarkedet. Det er store forskjeller mellom kommunene. Både innenfor utdanning og norskopplæring er det store forskjeller mellom de ulike kommunene og fylkene. Det må det gjøres noe med.

For det andre må vi stille tydelige krav og forventninger til den enkelte innvandrere. Det er den enkelte selv som har den viktigste rollen og det viktigste ansvaret for å lykkes med integreringen. Vi kan stille med mange program, arbeidstrening og utdanning, men det vil alltid være den enkelte selv som må stå på gjennom løpet. Dersom de ikke gjør det, vil de ikke lykkes. Men vi skal selvfølgelig være der som samfunn.

Derfor foreslår Høyre i dag en rekke tydelige krav til hver enkelt innvandrer. Et eksempel er mottakere av sosialhjelp. Der stilles det mer krav til aktivitet, i første omgang opp til 40 år. Aktivitet kan være norskopplæring eller annen arbeidsretting. Vi vil stille krav om at personer som mottar gratis kjernetid i barnehage og som ikke kan norsk godt nok eller ikke er i aktivitet, får norskopplæring. Vi må holde fast på en integreringskontrakt som tydelig gir uttrykk for hvilke rettigheter og plikter den enkelte har i Norge, og bruke denne bedre enn i dag. Vi må sørge for at opphopingen av levekårsutfordringer ikke blir for stor. Derfor er det også et mål at vi ikke skal bosette flyktninger i områder med en høy andel innvandrere fra før.

Regjeringen sier at den vil stille tydelige krav til innvandrere. Det er vel og bra, og noe jeg selvfølgelig er enig i, men i denne meldingen er det ingen nye krav eller forventninger til den enkelte. Det er mye som skal utredes, vurderes og ses nærmere på. Nå er det på tide at vi får en regjering som følger opp sine ord om tydelige krav – ikke bare retorikk, men også politikk.

Dessverre ser det ikke ut til at regjeringspartiene vil stemme for noen av våre forslag i dag. Det er først og fremst dårlig nytt for dem det gjelder, som kunne fått et bedre tilbud, bedre oppfølging og blitt bedre integrert dersom forslagene ble vedtatt.

I tillegg til integreringsmeldingen behandler vi også et representantforslag fra Venstre. De siste årene har kommunene gjort en stor innsats med å ta imot flyktninger. Vi opplever nå en ekstraordinær flyktningkrise som krever ekstraordinære tiltak hvis vi skal lykkes. Nå begynner mange kommuner å slite med kapasiteten til å ta imot flyktninger. Noen sliter med press på tjenestene, mens svært mange opplever mangel på boliger. I den situasjonen er det komplett uforståelig at regjeringen har fjernet tilskuddet til utleieboliger gjennom Husbanken. Kommunene har bedt om at det gjeninnføres, og Høyre har helt siden det ble avvirket, både advart mot og prioritert dette i våre alternativer. Jeg er glad for at det ser ut til at det blir flertall i salen i dag for at denne tilskuddsordningen skal gjeninnføres.

Jeg tar med dette opp de forslagene Høyre er med på, og dem vi fremmer alene.

Presidenten [09:40:03]: Representanten Mudassar Kapur har tatt opp de forslagene han refererte til.

Lene Vågslid (A) [09:40:16]: (leiar i komiteen): På vegner av saksordføraren når det gjeld Dokument 8:103 S for 2023–2024, Heidi Greni, vil eg vise til at det i representantforslaget blir fremja fem forslag for å ruste norske kommunar i integreringsarbeidet. Og som representanten Kapur viste til i slutten av sitt innlegg, er det ei tilråding frå komiteen her frå Høgre, Framstegs-

partiet, Sosialistisk Venstreparti og Raudt. Regjeringspartia, Arbeidarpartiet og Senterpartiet, meiner at eit slikt forslag høyrer heime i dei ordinære budsjettprosessane. Eg legg til grunn at partia sjølve gjer greie for sine standpunkt.

Noreg har lykkast betre med integreringa enn mange land det er naturleg å samanlikne seg med. Innvandring har gjort Noreg til eit meir mangfaldig samfunn. Den norske modellen og måten me organiserer det norske samfunnet på, er ein av hovudgrunnane til at me har lykkast betre enn dei fleste andre land. Fleire barn og unge med innvandrarakgrunn går no i barnehage, gjer det bra i skulen, fullfører vidaregåande opplæring og tek høgare utdanning. Sysselsetjing blant innvandrarakgrunn har auka meir enn hos resten av befolkninga dei siste åra.

Likevel fører innvandring til Noreg òg med seg utfordringar. Altfor mange personar med innvandringsbakgrunn står utanfor arbeidslivet, og yrkesdeltakinga blant kvinnelege innvandrarakgrunn er lågare enn blant mannlige. Mange barn av innvandrarakgrunn veks òg opp i låginntektsfamiliar, utan dei same moglegheitene til å delta på trygge fellesskapsarenaar. Altfor mange opplever rasisme og diskriminering i kvardagen, og negativ sosial kontroll og æresrelatert vald er òg eit problem i enkelte miljø.

Desse utfordringane må møtast med ein ambisiøs integreringspolitikk. Stortingsmeldinga me behandlar i dag, viser breidda i den innsatsen som regjeringa vil leggje på området, ein integreringspolitikk der samfunnet både stiller krav og stiller opp. Det at alle som kan vere det, er i arbeid, er heilt grunnleggjande for å redusere fattigdom, utjamne forskjellar og oppnå likestilling. Det er òg avgjerande for berekrafta til velferdsstaten. Og som alle veit, kjem me i åra som kjem, til å stå overfor knappleik på arbeidskraft på fleire viktige samfunnsområde, og her er innvandrarakgrunn ein viktig arbeidsressurs. Då må me sørge for at fleire blir kvalifiserte og får delta i arbeidslivet.

Arbeidsinnvandrarakgrunn tilfører Noreg viktig kompetanse og arbeidskraft. Mange jobbar likevel i delar av arbeidslivet som har dårlegare løns- og arbeidsvilkår og låg fagorganisering. Altfor mange har ikkje lært seg norsk, sjølv om dei har budd her i lengre tid. Dette gjer dei meir sårbare for å bli utnytta i det useriøse arbeidslivet. Difor er eg veldig glad for at denne stortingsmeldinga varslar ein styrkt politikk for integrering av arbeidsinnvandrarakgrunn.

Innvandringstakten betyr òg mykje for integreringa. Dersom innvandring over tid overstig kapasiteten og evna til å integrere dei som kjem, på ein god måte, kan det gå ut over tillit og samhold i samfunnet og setje den norske modellen under press.

Dei ekstraordinært høge talet på folk som kjem frå Ukraina, har vist kor krevjande det kan vere å balansere

forplikningane me har for å ivareta folk på flukt, samtidig som me må sikre berekrafta i mottaksapparatet og i velferdstenestene. Difor har det, som eg snakka om i den førre debatten, vore viktig for Arbeidarpartiet og Senterpartiet i regjering fortløpande å ta grep for å få antalet ned på eit berekraftig nivå.

For Arbeidarpartiet og Senterpartiet er det avgjerande at me fortset å føre ein kontrollert og berekraftig innvandringspolitikk som sikrar at me kan ta imot dei som kjem hit, på ein god måte. Då har me det beste grunnlaget for å styrkje innsatsen i integreringspolitikken framover, slik at me kan få fleire ut i arbeid eller utdanning, sikre velferda og førebyggje kriminalitet.

Kathrine Kleveland (Sp) [09:44:53]: «Stille krav og stille opp» – det er en god overskrift på en integreringsmelding fra Senterpartiet og Arbeiderpartiet. Det viktigste i integreringspolitikken er å få folk i arbeid og at de blir en del av lokalsamfunnene. Ett av regjeringspartiernes hovedmål er at flere innvandrere skal komme inn i og få stabil tilknytning til arbeidslivet. Da må alle som kan jobbe, få mulighet til det. Det gir mulighet til å stå på egne bein og utvikle norskkunnskaper.

Norske kommuner gjør hver dag en kjempejobb med å ta imot og integrere dem som kommer til oss. Distriktskommunene tar imot flere flyktninger enn de store byene sett i forhold til innbyggertall. Dette er med på å bidra til positiv befolkningsvekst i hele landet og er viktige ressurser for deler av arbeidslivet.

Regjeringen viderefører prinsippet om at bosetting skal være styrt, spredt, rask og treffsikker. Bosetting skal også fortsatt være en frivillig oppgave for kommunene. Det er et viktig prinsipp for oss i Senterpartiet.

Tall fra IMDi's indikatorrapport for 2023 viser at stadig flere blir boende i kommunen de blir tildelt, og at den såkalte sekundærflyttingen til f.eks. Oslo har gått ned. Trenden er at flyktningene siden 2011 i større grad blir boende der de blir bosatt. Én forklaring er at introduksjonsordningen for nyankomne innvandrere ser ut til å gi personer med flyktningbakgrunn sterkere tilknytning til sin første bosettingskommune. Det er godt nytt for flyktningene og godt nytt for distriktene.

Det er vanskelig å komme utenom krigen i Ukraina og ankomstene av fordrevne derfra. Siden antallet flyktninger som ønsker å komme til Norge, har vært høyt – og høyere enn i de andre nordiske landene – har regjeringen lagt fram forslag til innstramminger, som vi akkurat har debattert.

I år ser vi ut til å passere 100 000 ukrainske flyktninger. Språk er en inkluderingsnøkkel, og norskopplæring må til. Regjeringen har etablert et nasjonalt digitalt språkopplæringstilbud. Det skal gjøre det lettere å kombinere språkopplæring og arbeidsdeltakelse.

I Vestfold har Larvik Læringscenter jobbet mye med å utforske hvordan kunstig intelligens kan benyttes i språkopplæringen. De opplever KI som svært nyttig for både elever og lærere og jobber med å finne best mulig praksis og metoder. Et eksempel er verktøyet Språki, som benytter moderne KI som ChatGPT og andre språkmodeller, tale, bilder og funksjoner for språkopplæring. Elevene spør og får svar tilpasset språknivå og med oversettelse til eget morsmål.

Fra Larvik fjernundervises elever i Fyresdal som sitter samlet og sparer to timers busskjøring hver dag. På oppdrag fra IMDi skal Larvik Læringscenter delta på to fagverksteder og holde tre nasjonale erfaringsamlinger for Direktoratet for høyere utdanning og kompetanse. I tillegg har de en hurtigsporklasse og hybridtolking med tolker på skjerm og lærere og deltakere i klasserommet.

Folk trenger folk, og alle trenger også sosiale nettverk. Frivillige organisasjoner spiller en nøkkelrolle i integreringsarbeidet og skaper gode møteplasser på tvers av ulikheter. Senterpartiet er stadig opptatt av å sikre gode vilkår for frivilligheten. Hurra for alle frivillige i Norge som bidrar til norskopplæring via samarbeid med frivilligsentraler, Røde Kors' språkkafeer, m.m.!

I kommunen min har f.eks. Vassås bygdekvinneleg siden 2015 deltatt aktivt på språkkafe sammen med frivilligsentralen. Nylig traff jeg ei som er aktivt med der, og som fortalte hvor fint det er å undervise ukrainere, og at det absolutt er til gjensidig glede og nytte.

Erlend Wiborg (FrP) [09:49:38]: Fremskrittspartiet mener en integrering først er vellykket når norske lover, regler og verdier etterleves og respekteres, når man er selvforsørget og en aktiv del av sitt lokalsamfunn, og når gutter og jenter, kvinner og menn får ta del i de frihetsverdiene Norge er bygget på. Det er viktig at vi som samfunn møter innvandrerne med rimelige krav og klare rammer, men det er innvandrerne selv som har hovedansvaret for å tilpasse seg et liv i Norge.

Det innebærer også et oppgjør med tanker, ideer og ideologier som er uforenlige med norske verdier. Fremskrittspartiet mener at arbeidslinjen, frihet, demokrati, ytringsfrihet, religionsfrihet, likestilling mellom kjønnene, respekt for barns rettigheter og konfliktløsning gjennom rettsstaten og rettsapparatet er viktige verdier som også innvandrere i Norge må tilpasse seg.

Siden krigen brøt ut i fullskala krig, har nærmere 80 000 personer fra Ukraina søkt om beskyttelse i Norge. Som vi hørte i den forrige debatten, har Norge tatt imot en uforholdsmessig stor andel, og vi ligger nå på dobbelt så mange som f.eks. Danmark så langt i år. Det er derfor Fremskrittspartiet mener at ytelsesnivået må ned, sånn at ikke folk velger Norge av økonomiske grunner. Det har vi ikke kapasitet til, og det er ikke bærekraftig.

De høye ankomstene har bidratt til et stort press på de kommunale tjenestene i mange kommuner, og mange opplever at kapasiteten er sprenget. Dette begynner å gå ut over tjenestene til innbyggerne i kommunene. Det gjelder bl.a. barnehage, skole og helsetjenester. Norske kommuner skal ha mye skryt for å ha gjort en fantastisk innsats med å bosette og integrere det høye antallet flyktninger som har kommet, og Fremskrittspartiet er opptatt av å hjelpe kommunene, som opplever at kapasiteten nesten er sprenget som følge av et høyt antall ankomster. Det er også derfor Fremskrittspartiet har fremmet forslag om å dekke alle ekstrakostnadene kommuner får f.eks. ved å være vertskommune for asylmottak, slik at kommunene ikke blir økonomisk skadelidende. Det forslaget ble nedstemt av de andre partiene, med unntak av Rødt.

Fremskrittspartiet mener at kommunene også må få større handlingsrom når det gjelder bosetting av flyktninger og etablering av asylmottak. Det ene helt åpenbare er at kommunene må kunne få en vetorett ved etablering av asylmottak i sin kommune, sånn at de selv kan vurdere om de har kapasitet til å være vertskommune. Vi har også fremmet forslag om å gi kommunene større adgang til selv å kunne avgjøre hvilke flyktninger de kan bosette, rett og slett sånn at kommuner som er gode på integrering av noen, kan fortsette med det, og andre kommuner som er gode på å integrere andre, kan gjøre det.

Det å lære seg det norske språket er helt essensielt hvis du skal bo i Norge. Derfor satser Fremskrittspartiet på språkopplæring. Ikke minst er det en utfordring at vi har barn som er født i Norge, men som ikke kan godt nok norsk når de begynner på skolen. Derfor ønsker Fremskrittspartiet å innføre en obligatorisk språkkontroll for fireåringer, slik at vi kan fange opp de barna som ikke kan tilfredsstillende norsk, på et tidlig nok stadium og sørge for at de kan godt norsk før de begynner på skolen.

Det er viktig å stille krav til innvandrere på lik linje med alle andre. Fremskrittspartiet har tidligere fremmet forslag om en helhetlig integreringskontrakt, eller samfunnskontrakt, som må inneholde krav om at innvandrerens aksepterer norske lover, regler og grunnleggende verdier i Norge, som frihet. Vi må samtidig også være klar på at konsekvensene ved brudd på denne integreringskontrakten vil være at man mister retten til permanent opphold, ikke får fornyet oppholdstillatelsen eller mister oppholdstillatelsen.

Det er veldig lett å skjønne hvordan integreringen går i Norge. Det at vi har store utfordringer, er hevet over enhver tvil, og da må vi våge å adressere de problemene. Samtidig er det mange som klarer å integrere seg og lykkes i Norge, og det må vi også fremme.

Jeg tar til slutt opp Fremskrittspartiets forslag til saken.

Presidenten [09:54:43]: Da har representanten Erlend Wiborg tatt opp det forslaget han refererte til.

Kim Thoresen (SV) [09:55:03]: Jeg tar opp SVs forslag.

Presidenten [09:55:08]: Da har representanten Kim Thoresen tatt opp de forslagene han refererte til.

Tobias Drevland Lund (R) [09:55:25]: La meg starte med å takke regjeringen for at de har laget og lagt fram denne stortingsmeldingen om integrering.

Målet med integreringspolitikken må være å sikre at alle som kommer til Norge, uansett hvilket land de kommer fra, uansett hvordan og hvorfor de kommer, får mulighet til å skape en god og trygg framtid her hos oss og bli aktive samfunnsdeltakere og bidra tilbake til stor-samfunnet. Når integreringspolitikken er på sitt beste, bidrar det veldig positivt til det norske samfunnet.

Akkurat nå står vi i en situasjon med mange flyktninger som kommer fra Ukraina. Kommunene, frivilligheten og folk har stilt opp for ukrainerne i en krevende tid, og det har vært både riktig og viktig. Men nå ser vi at flere kommuner melder om at de sliter med tjenestetilbudene sine som følge av et høyt antall ankomster av ukrainske flyktninger. Da må staten stille opp og sørge for at alle kostnader fullfinansieres. Derfor foreslår Rødt og SV sammen her i dag at regjeringen skal komme tilbake til Stortinget med forslag til hvordan kommunene bedre kan kompenseres.

Det er mye i integreringspolitikken som fungerer bra her i Norge, og det skal vi ta vare på, være stolte av og satse videre på. Mange, særlig unge med innvandrerbakgrunn, lykkes på skolen, og de lykkes i arbeidslivet, men vi har også utfordringer, det må vi være ærlige om. Mange står dessverre utenfor eller faller utenfor arbeidslivet, og folk med innvandrerbakgrunn er fremdeles overrepresentert når det gjelder fattigdom og dårlige boforhold. Dette går særlig ut over barn og unge, som vokser opp i fattigdom. I tillegg vet vi at innvandrere, og særlig barn og unge med innvandrer- og minoritetsbakgrunn, i stor grad opplever rasisme og diskriminering. Vi skal på ingen måte tolerere rasisme og hat. Det er farlig, og det fører til både ekskludering og dårligere integrering. Derfor har Rødt sammen med Høyre et forslag her i dag der vi ber regjeringen utarbeide en handlingsplan mot hatkriminalitet.

Vi må satse på god integrering. Det er til alles beste og i alles interesse. Vi må satse på god språkopplæring, arbeidskvalifisering, utdanning og styrket tilhørighet til samfunnet. Innvandring er en viktig ressurs som beriker

det norske samfunnet, mener Rødt. Det lønner seg å satse på det, både for den enkelte, for velferdsstaten og for samfunnet lokalt og nasjonalt. Integreringspolitikken må også ses i sammenheng med andre politiske områder, som en sosial boligpolitikk. En økonomisk politikk som utjevner forskjeller mellom folk, og en arbeidslivspolitik som inkluderer snarere enn ekskluderer, er også viktig for en vellykket integreringspolitikk.

Norge er et av få land i Europa som praktiserer tilbakekall av statsborgerskap uten noen som helst form for foreldelsesfrist. Dette har vi sett utallige eksempler på, og en slik praksis har store negative konsekvenser for dem det gjelder, for deres barn og familier og for hele lokalsamfunn. En slik villet politikk har også negative konsekvenser for integreringen. Derfor mener Rødt at vi trenger en foreldelsesfrist for tilbakekall av både statsborgerskap og oppholdstillatelse.

Fram til 2011 kunne asylsøkere jobbe mens de ventet på å få behandlet asylsøknaden sin her i Norge. Det gir ingen mening at mennesker som har lyst til å bidra, og som kan bidra, ikke skal få lov til nettopp det, men istedenfor skal sitte passive, noen i altfor mange år, uten mulighet til å kunne bidra tilbake til fellesskapet. Derfor har Rødt og SV her i dag et forslag om å gi asylsøkere arbeidstillatelse. Det er å styrke arbeidslinja.

Vi har også flere andre forslag her i dag som ikke får flertall. Jeg rekker ikke å nevne alle, men det er bl.a. å flytte omsorgsansvaret for enslige mindreårige asylsøkere mellom 15 og 18 år fra UDI til barnevernet. Vi foreslår en lovendring for å sikre barn på asylmottak barnehageplass og å styrke vilkårene for de frivillige, ideelle organisasjonene som driver med integreringsarbeid, slik at de kan få mer økonomisk langsiktighet over flere år.

Men et forslag som får flertall her i dag, er et forslag til vedtak fra Rødt, SV, Høyre og Fremskrittspartiet om å be regjeringen gjeninnføre Husbankens tilskuddsordning for utleieboliger. Det er svært viktig, særlig nå, fordi mange kommuner sliter med å skaffe til veie nok boliger til flyktningene i de ulike kommunene. Derfor er det veldig bra at dette gjeninnføres og kommer på plass igjen, noe som har blitt etterspurt av både kommuner og KS mfl.

En god og velfungerende integreringspolitikk er i alles interesse, uansett hvem man er, hva man mener om innvandring, hvor i verden man kommer fra, eller hva man ender opp med å gjøre her i livet. Integreringen av mennesker som kommer til Norge til et nytt liv her, enten de er flyktninger, familiegjennforent eller arbeidsinnvandrere, er sentralt og viktig.

Til slutt vil jeg komme med en stemmeforklaring. Rødt kommer til å stemme for forslagene nr. 5–7, fra Høyre og Fremskrittspartiet, siden dette er gode forslag.

Ved en inkurie er ikke Rødt medforlagsstiller sammen med SV til forslag nr. 35. Det skulle vi vært, så vi stemmer altså for det forslaget.

Med det viser jeg til de forslagene som Rødt er en del av.

Emma Lind (V) [10:00:30]: Dette er en veldig viktig stortingsmelding. Den handler om hvordan vi skal lykkes bedre med å sørge for at folk som starter livet sitt i Norge, og bygger det stein på stein, skal få best mulig forutsetninger for å lykkes.

Vi har etter Venstres syn ikke lyktes godt nok med denne jobben, og når vi ikke gjør det, synes det godt i levekårsstatistikken. Barn med innvandrerbakgrunn er overrepresentert blant de barna som vokser opp i fattige familier. Det å vokse opp i en familie der mamma og pappa strever med å få endene til å møtes, får konsekvenser for barns oppvekst. Å vokse opp i en familie med dårlig råd påvirker barns barndom. Fattige barnefamilier oppgir oftere enn andre at de ikke har råd til ferie, og at de har høye boligkostnader. Barna deltar sjeldnere i fritidsaktiviteter og oppgir også å ha dårlige relasjoner til medelever og lærere.

Allerede ved skolestart er det sosiale forskjeller som gir store forskjeller i barns vokabular, eksekutive ferdigheter og matematikkforståelse. I ungdomsskolen opplever barn av foreldre med lav inntekt og utdanning oftere ensomhet og at de ikke passer inn. Barn som vokser opp i fattige familier, har høyere risiko for å få lavere karakterer også på ungdomsskolen, for å ikke fullføre videregående skole og for å havne utenfor arbeidslivet som voksne.

For å kunne redusere disse forskjellene er det viktig å forstå sammenhengene mellom familieinntekt og barns helse, læring og utvikling. De alvorlige konsekvensene av forskjeller mellom barn, gjør at det etter Venstres syn er viktig å ta grep for å løfte enda flere barn ut av fattigdom. Lavinntekt og levekårsstress kan skape stor usikkerhet knyttet til økonomi og bosituasjon og forårsake stress og lite forutsigbarhet i hjemmet.

Det er dette som er konsekvensene for barn når vi ikke lykkes i integreringsarbeidet vårt, for det er det arbeidet som skal sørge for at foreldre lærer det de trenger for å manøvrere i sin nye hverdag og få brukt ressursene sine i arbeidslivet.

Vi behandler i dag også et representantforslag fra Venstre med tiltak for å ruste norske kommuner i dette integreringsarbeidet. Det Venstre løfter fram, er tiltak vi mener er viktige for å lykkes bedre med integreringsarbeidet framover. Det må bli slutt på lange ventetider for å få godkjent utenlandsk utdanning. Det må bli lettere å få vist fram det man kan, og det man hadde med seg av erfaring før man kom til Norge. Alle gode krefter må få

slippe til i integreringsarbeidet. Da kommer vi lenger i å gi flere bedre livsmuligheter og flere barn en trygg og god oppvekst.

Representantforslaget fra Venstre handler om å gi kommunene det handlingsrommet de trenger i arbeidet med integrering. For at integrerings- og bosettingsarbeidet skal være mulig å håndtere for kommunene er de avhengige av at sentrale myndigheter kontinuerlig lytter til behovene kommunene har, og hvilke verktøy de trenger for å løse de oppgavene.

Mange kommuner har bl.a. klart å håndtere bosettingsarbeidet fordi det var mulig å rehabilitere kommunale bygg og bygge dem om til boliger, og fordi det ble gitt tilskudd til utleieboliger. Det ble også gitt unntak fra plan- og bygningsloven som muliggjorde rehabilitering av boliger på tomter som ikke er regulert til boligformål. Derfor er vi glad for at det er flertall – uten regjeringen, vel å merke – for denne delen av forslaget.

Mange kommuner opplever at utfordringen med tilgang på leieboliger fortsatt er aktuell, og at tilgang på bolig er avgjørende for å kunne bosette flyktninger. Dessverre videreførte ikke regjeringen tilskuddet til utleieboliger og har i stedet økt lånerammene til Husbanken. Kommunene sliter ikke med gode lånebetingelser. Man har behov for tilskudd. Kommunene har også behov for at boliger som settes opp i tråd med unntaksbestemmelsene i plan- og bygningsloven, blir omfattet av dette tilskuddet, slik at de har økonomisk handlingsrom og forutsigbarhet i arbeidet med å sørge for å ha nok boliger.

Hvorfor regjeringen ikke ønsker å møte kommunene på denne utfordringen, får de svare for selv. Vi er i hvert fall veldig glad for at flertallet i denne salen er enig med Venstre om dette. Med det tar jeg opp forslaget fra Venstre.

Presidenten [10:04:30]: Representanten Emma Lind har tatt opp det forslaget hun refererte til.

Statsråd Tonje Brenna [10:04:46]: Det er mange ting som går bra med integreringen i Norge. Flere barn og unge med innvandrerbakgrunn går i barnehage, gjør det bedre på skolen, fullfører videregående og tar høyere utdanning. Sysselsettingen øker også mer blant innvandrerne enn i resten av befolkningen vår. Samtidig er det for mange innvandrere som står utenfor arbeidslivet, har lav eller lite utdanning eller svake norskerferdigheter. Negativ sosial kontroll, æresrelatert vold, rasisme og diskriminering hindrer for mange full deltakelse. Regjeringen vil ha en politikk som både stiller krav og stiller opp. Det skal integreringsmeldingen bidra til.

Vi skal stille de samme kravene til dem som kommer til Norge, som til dem som allerede bor her. Vi må få folk ut i jobb eller utdanning, tilby velferd og forebygge

kriminalitet. Integrering handler om innsats i bredden av samfunnet, i arbeidslivet, på skolen, i lokalsamfunnene. Det handler om arbeid og økonomi, men også om helse, likestilling og utdanning. Det viktigste er at folk har et arbeid å gå til og en inntekt å leve av. For i Norge jobber vi. Flere må komme inn og få stabil tilknytning til det seriøse arbeidslivet. Arbeid gir økonomisk selvstendighet, mestring og tilhørighet, det gir nettverk og mulighet til å praktisere og lære språk.

Russlands angrepskrig mot Ukraina har gitt den største flyktningssituasjonen i Europa siden annen verdenskrig. Det merker vi også her hos oss. Kommunene har gjort en formidabel innsats, men mange steder meldes det nå om kapasitetsutfordringer. Det tar vi på stort alvor. I representantforslaget vises det til at vi må bruke mer tid og ressurser på å styrke integreringsarbeidet ute i kommunene. Det er jeg helt enig i. Samtidig må vi ha to tanker i hodet samtidig. Vi må få flere i jobb, så de kan forsørge seg selv. Det vil også være bra for den enkelte og bidra til at kommunene fortsatt kan ta imot flyktninger og fordrevne i tiden som kommer. Samtidig må vi jobbe for at antallet som kommer til oss, er bærekraftig. Regjeringen har derfor kommet fram til en rekke tiltak for å bidra til et bærekraftig nivå på ankomstene, og nå ser vi at færre kommer. Det vil også dempe presset på kommunene framover.

Hvor mange som kommer til Norge i tiden framover, er svært usikkert – fra Ukraina, men også på flukt fra krig og konflikt i andre deler av verden. Vi må være forberedt på høye ankomster også i tiden som kommer. Da må vi fortsette å ta hele landet i bruk. Regjeringen er opptatt av at flyktninger og fordrevne skal bosettes styrt, spredt, raskt og treffsikkert. Mulighetene for jobb og utdanning skal gis større vekt framover når flyktninger fordeles til kommunene. Regjeringen har også styrket arbeidsrettingen av introduksjonsprogrammet og etablert et digitalt tilbud om norskopplæring. Det skal gjøre det lettere å kombinere språkopplæring og arbeid. Disse endringene vil vi også ta med oss videre i det ordinære systemet for mottak av folk.

Alle som bor i Norge, skal få leve frie liv, frie fra rasisme og diskriminering, fra negativ sosial kontroll og fra æresrelatert vold, og frie fra utnyttelse på jobben. Regjeringen vil våren 2025 legge fram en ny handlingsplan mot negativ sosial kontroll og æresrelatert vold. Vi får snart en utredning av om rettsvernet er godt nok for dem som blir utsatt for negativ sosial kontroll, og vi vil gå inn i arbeidet med handlingsplanen. Vi følger også opp handlingsplanen mot rasisme og diskriminering som ble lansert i fjor høst.

Vi styrker det universelle tjenestetilbudet til barn og unge, bl.a. ved å øke barnetrygden og redusere prisen på barnehage og SFO. Ungdomsgarantien bidrar til å sikre

unge mennesker oppfølging hos Nav. Samtidig vil vi jobbe for bedre integrering av arbeidsinnvandrere og deres familier. Det dreier seg ikke minst om språk, og om den jobben vi gjør for å få hele og faste stillinger til folk i arbeidslivet.

God integrering krever at gode krefter trekker i samme retning. Vi er flinke i dette landet til å engasjere mennesker, både i frivillighet og gjennom kommuner og arbeidsgivere i lokalsamfunnene. Det er veldig mange som legger ned en stor og viktig jobb for at mennesker som kommer til Norge, skal føle at de hører til her. Behandlingen av denne stortingsmeldingen viser at det er bred enighet om de store linjene i integreringspolitikken. Det gir et veldig godt grunnlag for at vi kan gjøre en enda bedre jobb framover.

Presidenten [10:09:33]: Det blir replikkordskifte.

Erlend Wiborg (FrP) [10:09:44]: Innvandring og integrering henger nøye sammen. Hvor mange som kommer, og hvor mange som bosettes i en kommune eller bydel, har påvirkning på integreringen. Hvis man ser på f.eks. ukrainere og sysselsetting, ser vi at her i Oslo er 15,9 pst. sysselsatt, i Fredrikstad 15,9 pst. og i Lillestrøm 16 pst. Hvis man går til Lyngen, er det 55,6 pst. og i Berlevåg 62,5 pst. sysselsetting. Det er helt åpenbart at hvis man bor i et område der veldig mange andre snakker samme morsmål osv., vanskeliggjør det integreringen. Det er grunnen til at Fremskrittspartiet ønsker å få en stopper for sekundærbosettingen for personer som ikke er i arbeid. Hva er grunnen til at regjeringen ikke vil ta grep på dette området?

Statsråd Tonje Brenna [10:10:47]: Det var litt uklart for meg hva spørsmålet var, men jeg tror representanten mener sekundærflytting, altså at folk flytter etter at de har bosatt seg i en bestemt kommune. Jeg mener det er veldig bra at stadig flere av dem som bosettes et sted, blir værende der over tid. Vi vet at rundt 80 pst. – hvis jeg ikke husker feil – bor i den kommunen de ble bosatt i, fem år etter. Det er bra, for det bidrar til at vi faktisk har styrt og spredt bosetting i Norge, også over tid. I dag er det slik at en kommune som har tilflytting av en som er bosatt i Norge et annet sted, kan si at flytter du hit, er det en rekke ting du ikke har rett til. Det skal være et bidrag til at kommuner som opplever å ha for mange sekundærflyttinger til seg, eller allerede for mange innvandrere, kan si at de oppfordrer folk til å bli værende i den kommunen de er bosatt i. Jeg mener likevel at vi må være åpne for å se på andre grep som kan gjøre det mindre attraktivt å flytte mellom kommuner før man har blitt skikkelig integrert. Jeg mener imidlertid at den viktigste grunnen til at folk blir der de er bosatt, er at de

har en jobb å gå til. Det understreker at vi må bidra til å få folk sysselsatt.

Erlend Wiborg (FrP) [10:11:54]: Lokalpolitikere fra statsrådets eget parti, i Sarpsborg og i Fredrikstad bl.a., har vært veldig tydelig på behovet for å få stoppet sekundærflyttingen. Fremskrittspartiet fremmer konkrete forslag om det. Statsråden og hennes parti stemmer det ned gang på gang, uten å fremme egne forslag. Det er noe jeg registrerer og synes er synd.

Jeg har også et annet spørsmål. Alle er enige om at det viktige når det kommer innvandrere til Norge, er å få dem raskest mulig ut i jobb. Noen har god utdanning fra landet de opprinnelig kommer fra, men de sliter med at prosessen med å få godkjent utenlandsk utdanning i Norge tar for lang tid. I dag er Fremskrittspartiet med på et forslag om å få til et hurtigspor, slik at vi i større grad kan få benyttet oss av den utdanningen og kompetansen flere besitter. Hvorfor er statsråden så skeptisk til et slikt forslag, når det åpenbart er til gagn for samfunnet og den enkelte?

Statsråd Tonje Brenna [10:12:59]: Hvis det er snakk om et hurtigspor for å få godkjent utenlandsk utdanning, tror jeg det er statsråder i andre departementer som sitter tettere på til å svare konkret på det, men jeg er enig i intensjonen i forslaget. Det at folk får godkjent utdanningen sin og kan komme raskt i arbeid med den kompetansen de har, er viktig. Jeg vet at det er litt påtrykk der den typen godkjenning skjer, og at det kan være det er kø for enkelte, men det er noen landbakgrunner som gjør det mer komplisert å finne ut av om man er reelt kvalifisert, selv om man har med seg papirer fra det landet.

Jeg deler absolutt ambisjonen, selv om det ikke er mitt konstitusjonelle ansvar. Jeg tror allikevel at vi skal bruke tiden godt, både for de som venter på å få godkjent utdanning, og de som ikke har det fra før, på å forberede folk til å komme i jobb. Da er introduksjonsprogrammet viktig. Det nye norskopplæringsopplegget vi har lansert, er viktig. Målet må være at flest mulig blir sysselsatt, enten de kommer til Norge med eller uten høyere utdanning.

Mudassar Kapur (H) [10:14:05]: Jeg tror vi alle er enige om at den modellen vi har for bosetting i Norge – i hvert fall i mangel av andre alternativer – har vært den som har fungert best. Jeg tror det er fint at det er en dialog mellom stat og kommune, og at vi slik sett får en bosetting basert på en frivillighetslinje. Jeg tror vi samtidig ser – sikkert statsråden også – at det er en utfordring at mange ikke blir boende i den kommunen de flytter til. Det er selvfølgelig veldig hyggelig for de kommunene som andre vil flytte til, for det kan være at de er attrak-

tive kommuner – det skal vi ikke se bort fra – men det er allikevel slik at hvis vi kan lykkes bedre med integreringen og introduksjonsprogrammet der hvor flyktningene flytter først, vil det være en stor fordel.

Jeg vil spørre statsråden: Kan hun i hvert fall være med på en liten diskusjon rundt hvilke insentiver man bør se nærmere på å få innført, for å kunne motvirke dette?

Statsråd Tonje Brenna [10:15:09]: Det er jeg absolutt åpen for å diskutere. Jeg tror vi skal være ærlig på at problemet i all hovedsak vel ikke egentlig er de kommunene man flytter fra, men at de få som flytter, ender opp på samme sted, ikke bare i samme kommune, men veldig ofte i samme del av den samme kommunen. I enkeltbydeler i Oslo, Drammen, Sarpsborg, Fredrikstad og store deler av det sentrale Østlandet er dette en stor utfordring.

I dag er det slik at en kommune som får en person som flytter på seg etter å ha blitt bosatt, kan si at de ikke vil gi ytelse eller tjenester man ellers ville hatt krav på. Det er en ordning jeg tror brukes i litt liten grad, og som vi helt sikkert kan motivere kommunene til å bruke mer som et virkemiddel. En annen ting det går an å vurdere, er om man skal forlenge tilskuddet kommunene får for å bosette folk – at det skal vare lenger – rett og slett for å ha flere insentiver for å holde på den som blir bosatt. Jeg tror vi er nødt til å gjøre mer for å løse dette bedre framover. Arbeid er en del av løsningen, men jeg er definitivt åpen for å diskutere videre hva som kan være riktig virkemiddel.

Mudassar Kapur (H) [10:16:18]: Jeg er enig i den tilnærmingen. Det er selvfølgelig også et problem for de kommunene som har hatt flyktningene og har brukt en del ressurser og kompetanse, for så å oppleve at flyktningene flytter videre, særlig kommuner som kanskje allerede sliter med å tiltrekke seg arbeidskraft og kompetanse. Det er ingen tvil om at når mange flyktninger flytter til enkelte kommuner som fra før av har store utfordringer på grunn av vekst, levekår og utenforskap, vil dette komme på toppen når kompetansemiljøene ikke styrkes. Kan statsråden si noe om hvilke typer samarbeid, eller – enda viktigere – hvilke typer styrking regjeringen kan bidra med til disse kommunene, som slik sett opplever en del ufrivillige demografiendringer og kostnader knyttet til dette?

Statsråd Tonje Brenna [10:17:13]: Jeg mener at omleggingen av finansieringssystemet for kommunene var et viktig bidrag her. Der er det også elementer som handler om det å bosette folk. Det er en generell styrking av kommuneøkonomien som er ganske stor, selv om mange kommuner fortsatt har det trangt – det skal

jeg være helt ærlig på, også jeg. Jeg tror de styrkingene vi gjør av de generelle velferdstilbudene, er viktig. Det er viktig at alle har råd til å sende barna sine i barnehage. Derfor er det veldig bra at en barnehageplass fra 1. august i år kommer til å koste 1 500 kr de aller fleste steder. Det er også viktig at vi gjør de endringene vi har gjort på prisene i SFO-tilbudet, slik at også innvandrerbarn har mulighet til å delta. Vi vet at det å ha tilgang på gode tjenester og delta i kultur og frivillighet bidrar til at folk opplever å høre til, men det aller viktigste for at folk skal føle reell tilhørighet og leve et liv som ikke preges av fattigdom og dårlige levekår, er at de har jobb. Jeg oppfordrer kommunene veldig til å jobbe mer med å sysselsette innvandrerne sine og tenke smart på hvor i en kommune man bosetter, for da kan vi i større grad unngå opphopning av levekårsutfordringer i enkeltområder i framtiden.

Tobias Drevland Lund (R) [10:18:34]: Som nevnt i innlegget mitt kunne asylsøkere fram til 2011 jobbe mens de ventet på å få asylsøknaden sin behandlet i Norge. Det ga dem den gangen på generelt grunnlag en mulighet til å forsørge seg selv, det ga dem en mulighet til å bidra tilbake til samfunnet, og det var et bidrag til at de kunne lære seg språket og lære om det norske samfunnet – og om arbeidslivet, ikke minst.

Det gir ingen mening at mennesker som både vil og kan, mange av dem, i altfor mange år på ulike asylmottak ikke får muligheten til å jobbe fordi man har et byråkratisk regelverk som nekter dem å gjøre nettopp det. Mitt spørsmål til statsråden er om hun for framtiden vil være villig til å se på endringer i dette regelverket, slik at asylsøkere får lov til å bidra og jobbe mens de venter på at asylsøknaden blir behandlet i Norge.

Statsråd Tonje Brenna [10:19:34]: Asylsøkere i mottak kan allerede i dag, etter gjennomført asylintervju, søke om midlertidig arbeidstillatelse. Det er det altså full adgang til også nå. Vi begynner kvalifiseringen av folk allerede i mottak, f.eks. ved at man får tilbud om norskopplæring. Det å forberede dem som er i mottak, på et liv i Norge hvor man kan klare seg selv, gjøres altså allerede i dag.

Likevel mener jeg at det er et eller annet som ikke henger helt sammen – eller kanskje det er det det gjør – i Rødts forslag på dette feltet. På den ene siden skal du ha alle rettigheter idet du kommer i mottak, også før det er avklart om du skal bli eller ikke, og på den andre siden skal man vektlegge tilknytning til riket veldig mye sterkere når man vurderer om folk skal få bli i Norge eller ikke. Jeg er litt urolig for den koblingen, for hvis du er blitt en veldig stor del av det norske samfunnet mens du har ventet i mottak, og resultatet allikevel er at du skal ut, da får vi en slags evig runddans i asylsøknadsprosessen.

sen dersom begge disse to tingene vektlegges like sterkt. Derfor vil jeg advare mot summen av de forslagene Rødt har på dette feltet.

Tobias Drevland Lund (R) [10:20:43]: Det er nå en gang slik at det er mye mindre omfang av muligheter til å kunne jobbe i dag. Meg bekjent er det veldig mange som har lyst til det, men som ikke får muligheten til det.

Man kan f.eks. se på de ureturnerbare, lengeværende asylsøkerne, som det fortsatt er en god del av. I svar til meg på skriftlig spørsmål sa justisministeren at det per 2023 var 368 utreisepliktige i norske mottak, hvorav 65 av dem har vært der i 5–9 år, 118 av dem har vært der i 10–14 år, og 74 skal ha vært der i 15 år eller lenger. Da er spørsmålet: Skal man ha et slikt system som gjør at disse personene, hvorav mange av dem har lyst til og kan bidra og har lyst til å arbeide i Norge, heller skal sitte passivt og motta ytelser? Det er det statsråden legger opp til etter hva jeg hører av svaret, og jeg skulle ønske at statsråden kunne være med og se på muligheten for at også disse kunne bidra tilbake til samfunnet når de har lyst til det.

Statsråd Tonje Brenna [10:21:44]: Jeg tror at ventetiden i mottak akkurat nå er noe sånt som 2,8 måneder i snitt før man blir bosatt, så dette er ikke et veldig bredt eller omfattende problem. Det er gode nyheter at bosettingen går så raskt, spesielt med tanke på hvor mange som kommer til Norge. Det understreker viktigheten av det systemet vi har for bosetting: at den er styrt og spredt, at vi bruker hele landet, og at vi gjør det i dialog med kommunene.

Er det én ting jeg er helt sikker på med hensyn til at folk skal kunne klare seg selv og oppleve å bli en del av samfunnet, er det at vi har motiverte kommuner som tar imot flyktningene når de blir bosatt etter sin tid i mottak. Jeg mener det er en god ting at det er kort tid i mottak, og at vi kan sette inn integreringsressursene når folk først er bosatt. Det er ikke et mål at folk skal oppholde seg i asylmottak over tid, målet er tvert imot at de skal få avklart identiteten sin og bli plassert der man skal, enten det er fordi man skal ut av landet eller skal bo i en kommune i Norge.

Tobias Drevland Lund (R) [10:22:40]: Jeg er helt enig med statsråden i at det er kjempebra at det går fort å få behandlet søknader og få bosatt ute i kommunene. Derfor er det også bra at gjennomsnittstiden på mottak er lav.

Samtidig er det over 300 mennesker som befinner seg på asylmottak som ikke er ukrainere, men som primært er etiopiere, eritreere, irakere eller folk fra Iran, og de bor der i mange, mange år uten å få en avklart situasjon, uten å få mulighet til å ta utdanning og de fleste av

dem uten å få mulighet til å arbeide. Da er det mennesker i limbo, for å kalle det det. Mange slike mennesker har lyst til og kan bidra, de sitter på kunnskaper og har lyst til å jobbe og betale skatt og gi noe tilbake til det norske samfunnet, men blir sittende i årevis på mottak. Det er disse jeg snakker om.

Jeg mener vi har mye å lære av hva man har gjort med ukrainerne. Hvorfor kan man ikke da også se på de øvrige som sitter for lenge på mottak, og som kunne ha vært med og bidratt til det norske samfunnet?

Statsråd Tonje Brenna [10:23:38]: Jeg tror ikke helt jeg forsto spørsmålet. De som sitter i mottak som er fra andre land enn Ukraina, er en del av akkurat det samme systemet som ukrainerne når det gjelder bosetting. Det som samtidig er sant, er at det er noen grupper det er krevende å få bosatt. Det kan være personer som har spesielle behov med tanke på helse eller andre ting, noe som gjør at det er ressurskrevende for kommunene å ta imot.

Det de har til felles, uansett hvor de kommer fra eller hva begrunnelsen er, er at de – og vi – er tjent med at vi avklarer raskt om de skal bli her eller ikke. Det er i direkte motstrid til Rødts forslag om foreldelsesfrist på statsborgerskap. Hvis det er sånn at hvis du ikke selv bidrar til å avklare egen identitet, og du bare holder deg fast ved å la være å bidra til det lenge nok, da slipper du å bidra med det og får bli uansett: Da har vi oppskriften på at mennesker som ikke bidrar til å få den identiteten avklart, er motivert til å fortsette i samme situasjon – altså at folk blir sittende lenger i mottak, og situasjonen forblir uavklart.

Det hadde vært en fordel om det også var sammenheng i de ulike tiltakene Rødt foreslår på dette området.

Presidenten [10:24:42]: Replikskordskiftet er omme.

Lise Christoffersen (A) [10:25:06]: Arbeiderpartiets mål har alltid vært et samfunn med små forskjeller mellom folk, og veien dit går via arbeid til alle i et anstendig arbeidsliv. Slik var det den gangen fattigdom og arbeidsledighet tvang mange til å forlate Norge. Slik er det i dag når vi diskuterer hvordan vi skal lykkes enda bedre enn vi allerede gjør, med å integrere innvandrere i Norge, enten de er arbeidsinnvandrere eller flyktninger.

Det er i vår egen interesse at vi lykkes. Det er nok å vise til gårsdagens uttalelse fra Nav-direktøren:

«Vi vil ha store behov i norsk arbeidsmarked fremover, som ukrainske flyktninger kan bidra til å løse. Vi blir eldre, vi har store samfunnsområder som vi ikke dekker godt nok med norsk arbeidskraft i dag.»

Vi kunne sagt det samme om alle andre som i dag står utenfor utdanning eller arbeid, for folk er folk. I

bunn og grunn er vi ganske like. Vi ønsker et godt liv for oss selv, våre barn og barnebarn, og så har vi ulike forutsetninger for å få det til.

Integreringsmeldinga er et godt utgangspunkt for å redusere slike forskjeller og gi alle de samme mulighetene. Særlig viktig er meldingas påpekning av barrierer mot deltakelse. Dårlige levekår, vedvarende lavinntekt, trangboddhet, det er forhold vi kjenner igjen, også innad i den etnisk norske delen av befolkningen. Men når det gjelder innvandrere, er det en viktig dimensjon til, nemlig diskriminering og rasisme.

Fafos nye rapport, Hverdagsliv og integrering, viser hvordan personer med innvandrerbakgrunn selv opplever barrierer som språk, kulturforskjeller, opplevelse av utenforskap, manglende anerkjennelse av utenlandsk utdanning og kompetanse, og diskriminering på arbeidsplassen, i boligmarkedet og i møte med offentlige tjenester. Rapporten fortjener å bli lest og studert nøye.

Når Fremskrittspartiet sier at det er innvandreren selv som har hovedansvaret for å tilpasse seg et liv i Norge, så er det oppskriften på å mislykkes. Heldigvis er det bred politisk støtte til meldinga i denne salen. Vi må bygge videre på de fordelene innvandring medfører, fortsette med det vi vet virker, og justere det som ikke har virket like godt.

La meg helt til slutt få lov til å tilføye en ting: Når Høyre hevder at de har ledet an i integreringspolitikken de siste 20 årene, må jeg bare få lov til å si at jeg som tidligere ordfører hadde gleden av å ha daværende kommunalminister Erna Solberg på besøk ved introduksjonscenteret i Drammen. Det hadde vi bygget opp helt selv, og vi var kjempestolte over at vi ble mønstret for lovgivning på nasjonalt nivå.

Terje Sørvik (A) [10:28:24]: Politikk for å utjevne levekår i byene er vesentlig i integreringsarbeidet. Vi vet at bomiljø og boligsammensetting betyr mye for hvor stabilt et område er for barn og unge som vokser opp. Det å innlemme boligpolitikken i levekårsarbeidet er en styrke, og sammen med billigere barnehage, billigere SFO, ungdomsgaranti og fullføring av videregående skole og videre jobbsatsing for voksne skal vi lykkes bedre med at flere skal klare å forsørge seg og sine.

Vi skal også videreutvikle områdesatsingene framover. Nå skal de store byene få større handlingsrom til å påvirke boligsammensettingen i sine nabolag. Med det får kommunene verktøy til å styre boligbyggingen slik at vi unngår en videre utvikling av områder med stor gjenomtrekk og opphoping av levekårsutfordringer. Når vi nå kan kreve at utbyggerne bidrar til en mer variert boligmasse, er vi nærmere målet om at flere blir boende i et område over tid – og dermed er med på å styrke lokalsamfunnene i byene våre.

Andelen barn som vokser opp i fattige familier, økte under Solberg-regjeringen. I noen byområder fikk vi en tredobling av familier med varig lav inntekt. Andelen er nå på vei ned. Ved å delta i arbeidslivet vil de fleste kunne forsørge seg selv og sin familie og dermed unngå å havne i fattigdom.

Manglende integrering kan også gi utslag i økt kriminalitet. Politiets egne tall viser en overvekt av unge med innvandrerbakgrunn blant kriminelle gjengangere i Oslo. Vi må bekjempe gjengkriminalitet. Hovedgrepet for å hindre rekruttering til gjengkriminalitet er å gi sårbar ungdom gode rammer, samtidig som vi må strupe kriminaliteten som gjengene skaffer seg penger på. Vi har allerede styrket politiet med 1,6 mrd. kr, der 300 mill. kr av disse skal gå til å bekjempe kriminelle gjenger og kriminelle nettverk. Vi har vedtatt en ny ungdomsstraff, noe som gjør at man kan kombinere samfunnsstraff, oppholdsforbud og meldeplikt med fengselsstraff. Vi holder også på med å innføre et hurtigspor i domstolene for ungdomskriminelle, slik at man får raske reaksjoner på lovbruddene man har gjort. Jobben er i gang. Ved stadig å fokusere på å kvalifisere flere til å tjene egne penger, kommer vi stadig nærmere målet om å integrere flere.

Nils T. Bjørke hadde her teke over presidentplassen.

Presidenten [10:31:05]: Fleire har ikkje bedt om ordet til sakene nr. 4 og 5.

Sakene nr. 6 og 7 vert handsama under eitt.

Sak nr. 6 [10:31:11]

Innstilling fra transport- og kommunikasjonskomiteen om Samtykke til godkjenning av EØS-komiteens beslutning nr. 114/2023 om innlemmelse i EØS-avtalen av forordning (EU) 2018/1139 om felles regler for sivil luftfart og om opprettelse av et europeisk byrå for flysikkerhet (EASA) (Innst. 428 S (2023–2024), jf. Prop. 89 LS (2023–2024))

Sak nr. 7 [10:31:47]

Innstilling fra transport- og kommunikasjonskomiteen om Endringer i luftfartsloven (ubemannet luftfart mv.) (Innst. 429 L (2023–2024), jf. Prop. 89 LS (2023–2024))

Presidenten [10:31:59]: Etter ynske frå transport- og kommunikasjonskomiteen vil presidenten ordna debatten slik: 3 minutt til kvar partigruppe og 3 minutt til medlemmer av regjeringa.

Vidare vil det – innanfor den fordelte taletida – verta gjeve høve til inntil fem replikkar med svar etter innlegg frå medlemmer av regjeringa. Dei som måtte teikna seg på talarlista utover den fordelte taletida, får òg ei taletid på inntil 3 minutt.

Erlend Larsen (H) [10:32:14] (ordfører for sakene): Det er en stor sak, så det er naturlig at vi tar dette under ett. I denne saken behandler vi forslag til endringer i lov om luftfart, hvor loven tar opp i seg ubemannet luftfart, som i praksis betyr droner.

Utgangspunktet for lovendringen er en beslutning i EØS-komiteen, hvor vi nå vil innlemme en EØS-forordning om felles regler for sivil luftfart og om opprettelse av et europeisk byrå for flysikkerhet, også kjent som EASA.

Det er nødvendig med lovendringer for å gjennomføre forordningen i norsk rett fordi den åpner for myndighetsoverføring til EASA. Myndighetsoverføring fra norsk rett krever etter Grunnloven § 26 annet ledd at Stortinget må gi sitt samtykke til å godkjenne EØS-komiteens beslutning.

Myndighetsoverføringen er ansett som så lite inn- gripende at man ikke kommer over grensen som krever anvendelse av Grunnloven § 115.

EU-forordningen inneholder bestemmelser som åpner for overføring av myndighetsansvar og tilsynsoppgaver til andre medlemsstater og til EASA, og den åpner for delegering av tilsynsoppgaver til private aktører og andre organisasjoner.

Det er tatt inn en bestemmelse som omhandler muligheten en stat har til selv å anmode om overføring av ansvaret for sertifisering, tilsyn og håndheving til enten EASA eller til en annen medlemsstat. Dette innebærer en endring sammenlignet med tidligere forordning. Overføring av myndighetsansvar er betinget av gjensidig samtykke mellom de involverte partene.

Fra kommisjonens side er bestemmelsen begrunnet ut fra et ønske om å legge til rette for en best mulig utnyttelse av de totale tilsynsressursene i fellesskapet. Eksempelet som er brukt i proposisjonen, er at stater som har lite aktivitet innen et segment av luftfarten, og dermed har ressursmessige utfordringer med å opprettholde en tilfredsstillende tilsynsaktivitet og kompetanse på området, skal kunne sette bort myndighetsansvaret til stater som har de nødvendige ressursene, eller til EASA.

Det er helt frivillig for en medlemsstat å benytte seg av ordningen, som er regulert i artikkel 64. Den innebærer derfor ingen myndighetsoverføring i Grunnlovens forstand. Slik jeg oppfatter dette, betyr det at mindre land som ikke har tilstrekkelig kompetanse til f.eks. tilsyn av flyselskaper, kan be EASA om hjelp. Dette betyr også at norske inspektører kan bistå land med liten kompetanse.

Nå er det mange som frykter for myndighetsoverføring til EU, men denne saken viser at det neppe blir noe problem. Norske myndigheter har kompetanse til å følge opp lovendringene. Proposisjonen har vært til uttalelse i utenriks- og forsvarskomiteen, som ikke hadde merknader til lovforslaget.

Da ser jeg fram til en spennende debatt om regjeringens forslag til å endre lov om luftfart.

Statsråd Jon-Ivar Nygård [10:35:14]: Det er gledelig at transport- og kommunikasjonskomiteen og utenriks- og forsvarskomiteen slutter seg til regjeringens anbefalinger i Prop. 89 LS.

Tilslutningen er etter mitt syn et uttrykk for at høy flysikkerhet er et ubestridt gode, som det er tverrpolitisk enighet om. Jeg er overbevist om at denne tredje generasjonen EASA-forordning gjør det mulig å heve den allerede høye flysikkerheten til et enda høyere nivå.

Sett med norske øyne mener jeg det har særlig stor praktisk betydning at den nye EASA-forordningen er et heldekkende grunnlag for å regulere de sikkerhetsmessige sidene av dronesektoren. Da mener jeg både konstruksjon, produksjon, salg, bruk og samvirket med vanlig bemannet luftfart og tilsyn.

Samtidig reiser bruken av droner en rekke spørsmål som vil bli tema i den kommende stortingsmeldingen om droner og ny luftmobilitet. Ett av disse temaene er hvordan vi kan utløse det store potensialet ved bruk av droner på en måte som ikke har uakseptable konsekvenser for den tradisjonelt bemannede luftfarten.

Dette samspillet krever nye styringssystemer, og det må finansieres. Kan og bør tradisjonell luftfart pålegges å dekke deler av samspillskostnadene? Hva er betalings- evnen til dronebrukere nå i startfasen? Bør staten dekke noen av kostnadene i en sårbar etableringsfase? Foreløpig nøyer jeg meg med bare å stille spørsmålene.

Jeg er glad for at SV i den eneste særmerknaden i komitéinnstillingen ser at regjeringen har tatt bekymringen fra LO om potensielle kommersielle bindinger mellom såkalte kvalifiserte enheter og de organisasjonene de skal føre tilsyn med, på alvor. Vi er enig i at slike bindinger ikke kan aksepteres, og derfor foreskriver den nye forordningen også måter å forebygge dem på.

Norge har vært, og er, fullt ut integrert i det europeiske luftfartssamarbeidet. Når Stortinget nå gir sitt samtykke til denne foreløpig siste generasjonen av flysikkerhetssamarbeid, er grunnlaget lagt for at både norske passasjerer, den norske luftfartsnæringen selv og de som trenger å frakte varer til og fra Norge, kan nyte godt av alle de fordelene det dugnadsprosjektet det europeiske luftfartssamarbeidet i realiteten er.

Presidenten [10:37:52]: Fleire har ikkje bedt om ordet til sakene nr. 6 og 7.

Stortinget tek no pause før voteringa i påvente av ei sak frå statsråd som skal refererast. Det vert ringt inn til votering når det er klart.

Stortinget tok pause i forhandlingane kl. 10.39.

Stortinget tok opp att forhandlingane kl. 11.51.

President: Nils T. Bjørke

Statsråd Jon-Ivar Nygård la fram 1. kgl. proposisjon (sjå under Referat).

I tillegg vart følgjande proposisjonar lagde fram:

- om endringer i legemiddeloven og lov om medisinsk utstyr (forskriftshjemler for mindre vesentlige endringer av forordninger) og samtykke til godkjenning av EØS-komiteens beslutninger nr. 153/2023 og 179/2023 om innlemmelse i EØS-avtalen av forordningene (EU) 2023/502, (EU) 2023/503 og (EU) 2023/183 (Prop. 111 LS (2023–2024))
- om endringer i tvisteloven og straffeprosessloven mv. (gjenåpning for sivile krav fremmet i en straffesak mv.) (Prop. 110 L (2023–2024))
- om endringer i utlendingsloven mv. (utvidet hjemmel for forskrifter om fritt rettsråd) (Prop. 112 L (2023–2024))

Votering

Presidenten [11:52:41]: Stortinget går då til votering og startar med sakene nr. 6–9 frå gårsdagens møte, dagsorden nr. 95.

Votering i sak nr. 6, debattert 13. juni 2024

Innstilling fra energi- og miljøkomiteen om Helhetlige forvaltningsplaner for de norske havområdene – Barentshavet og havområdene utenfor Lofoten, Norskehavet, og Nordsjøen og Skagerrak (Innst. 375 S (2023–2024), jf. Meld. St. 21 (2023–2024))

Presidenten: Under debatten er det sett fram 13 forslag. Det er

- forslag nr. 1, frå Nikolai Astrup på vegner av Høgre, Sosialistisk Venstreparti, Raudt, Venstre, Miljøpartiet Dei Grøne og Kristeleg Folkeparti
- forslag nr. 2, frå Nikolai Astrup på vegner av Høgre, Framstegspartiet og Kristeleg Folkeparti
- forslaga nr. 3–5, frå Nikolai Astrup på vegner av Høgre og Framstegspartiet
- forslaga nr. 6–10, frå Lars Haltbrekken på vegner av Sosialistisk Venstreparti, Raudt, Venstre Miljøpartiet Dei Grøne og Kristeleg Folkeparti

- forslaga nr. 11–13, frå Lars Haltbrekken på vegner av Sosialistisk Venstreparti, Raudt, Venstre og Miljøpartiet Dei Grøne

Det vert votert over forslaga nr. 11–13, frå Sosialistisk Venstreparti, Raudt, Venstre og Miljøpartiet Dei Grøne.

Forslag nr. 11 lyder:

«Stortinget ber regjeringen sikre at Norge bidrar til å oppnå Kunming-Montreal-avtalen om 30 pst. marint vern innen 2030 ved å verne minst 30 pst. av norske havområder.»

Forslag nr. 12 lyder:

«Stortinget ber regjeringen om at det ikke iverksettes petroleumsvirksomhet, inkludert leting og seismikkskyting, i områder definert som særlig verdifulle og sårbare (SVO).»

Forslag nr. 13 lyder:

«Stortinget ber regjeringen forby bunntåling i marine verneområder og utarbeide en plan for å beskytte nye områder fra bunntåling innenfor spesielt sårbare og verdifulle områder. Stortinget ber regjeringen utarbeide en plan for å omstille fiskerier næringen vekk fra bunntåling i disse områdene.»

Votering:

Forslaga frå Sosialistisk Venstreparti, Raudt, Venstre og Miljøpartiet Dei Grøne vart med 81 mot 17 røyster ikkje vedtekne.

(Voteringsutskrift kl. 11.54.25)

Presidenten: Det vert votert forslaga nr. 6–10, frå Sosialistisk Venstreparti, Raudt, Venstre, Miljøpartiet Dei Grøne og Kristeleg Folkeparti.

Forslag nr. 6 lyder:

«Stortinget ber regjeringen utrede områder som er definert som særlig verdifulle og sårbare områder (SVOer) for marint vern og sørge for at en slik utredning er gjennomført før det gis tillatelse til ny industriell aktivitet i et område.»

Forslag nr. 7 lyder:

«Stortinget ber regjeringen vedta en marin arealplan for norske havområder i løpet av neste stortingsperiode. Denne planen skal deretter oppdateres jevnlig som en del av forvaltningsplan-systemet. Arealplanen må sette områdespesifikke rammer for alle typer virksomhet i norske havområder. Ansvaret for en slik marin arealplan legges til den eksisterende styringsgruppen for de helhetlige forvaltningsplanene for norske havområder.»

Forslag nr. 8 lyder:

«Stortinget ber regjeringen om å definere SVO Iskantsonen i tråd med det vitenskapelige grunnla-

get fra Faglig Forum, med en sørlig grense ved maksimal isutbredelse, dvs. 0,5 prosents isfrekvens.»

Forslag nr. 9 lyder:

«Stortinget ber regjeringen utvikle operasjonelle og målbare mål i havforvaltninga knyttet til økosystempåvirkning og ivaretaking av biologisk mangfold, og økosystemenes struktur, dynamikk og produktivitet, som til sammen operasjonaliserer økologisk bærekraft i bruk av marine økosystem og ressurser.»

Forslag nr. 10 lyder:

«Stortinget ber regjeringen legge fram en nasjonal handlingsplan for sjøfugl innen utgangen av 2024.»

V o t e r i n g :

Forslaga frå Sosialistisk Venstreparti, Raudt, Venstre, Miljøpartiet Dei Grøne og Kristeleg Folkeparti vart med 80 mot 18 røyster ikkje vedtekne.

(Voteringsutskrift kl. 11.54.52)

Presidenten: Det vert votert over forslaga nr. 3–5, frå Høgre og Framstegspartiet.

Forslag nr. 3 lyder:

«Stortinget ber regjeringen gjenåpne lisensene i Nordland VI som tidlegare har vært tildelt.»

Forslag nr. 4 lyder:

«Stortinget ber regjeringen lyse ut 26. konsekvensrunde så raskt som mulig.»

Forslag nr. 5 lyder:

«Stortinget ber regjeringen legge til rette for områdeløsninger for evakuering av gass fra Barentshavet, i samarbeid med næringen.»

V o t e r i n g :

Forslaga frå Høgre og Framstegspartiet vart med 63 mot 34 røyster ikkje vedtekne.

(Voteringsutskrift kl. 11.55.08)

Presidenten: Det vert votert over forslag nr. 2, frå Høgre, Framstegspartiet og Kristeleg Folkeparti. Forslaget lyder:

«Stortinget ber regjeringen starte prosessen med utvikling av konsesjonsordning, utlysning av områder og konkurranse om forhåndstilsagn for nye områder for havbruk til havs innen utgangen av 2024.»

V o t e r i n g :

Forslaget frå Høgre, Framstegspartiet og Kristeleg Folkeparti vart med 63 mot 35 røyster ikkje vedteke.

(Voteringsutskrift kl. 11.55.22)

Presidenten: Det vert votert over forslag nr. 1, frå Høgre, Sosialistisk Venstreparti, Raudt, Venstre, Miljøpartiet Dei Grøne og Kristeleg Folkeparti. Forslaget lyder:

«Stortinget ber regjeringen utrede hvordan marine arealplaner kan bidra til å styrke norsk havforvaltning, og komme tilbake til Stortinget i god tid før sommeren 2025.»

V o t e r i n g :

Forslaget frå Høgre, Sosialistisk Venstreparti, Raudt, Venstre, Miljøpartiet Dei Grøne og Kristeleg Folkeparti ble med 59 mot 39 røyster ikkje vedteke.

(Voteringsutskrift kl. 11.55.38)

Komiteen hadde tilrådd Stortinget å gjera følgjande

v e d t a k :

I

Stortinget ber regjeringen legge frem en plan og foreslå tiltak for å systematisk restaurere norsk tareskog langs kysten for å bedre det marine miljø.

V o t e r i n g :

Tilrådinga frå komiteen vart samrøystes vedteken.

Vidare var tilrådd:

II

Meld. St. 21 (2023–2024) – Helhetlige forvaltningsplaner for de norske havområdene – Barentshavet og havområdene utenfor Lofoten, Norskehavet, og Nordsjøen og Skagerrak – vedlegges protokollen.

V o t e r i n g :

Tilrådinga frå komiteen vart samrøystes vedteken.

Votering i sak nr. 7, debattert 13. juni 2024

Innstilling fra energi- og miljøkomiteen om Representantforslag fra stortingsrepresentantene Une Bastholm, Lan Marie Nguyen Berg og Rasmus Hansson om å bygge opp systemet for restaurering av natur og dyreliv i Norge i tråd med målsettingene i naturavtalen (Innst. 404 S (2023–2024), jf. Dokument 8:147 S (2023–2024))

Presidenten: Under debatten er det sett fram elleve forslag. Det er

- forslaga nr. 1–3, frå Sofie Marhaug på vegner av Sosialistisk Venstreparti, Raudt, Venstre og Miljøpartiet Dei Grøne

- forslaga nr. 4–11, frå Sofie Marhaug på vegner av Sosialistisk Venstreparti, Raudt og Miljøpartiet Dei Grøne

Det vert votert over forslaga nr. 4–11, frå Sosialistisk Venstreparti, Raudt og Miljøpartiet Dei Grøne.

Forslag nr. 4 lyder:

«Stortinget ber regjeringen snarest mulig avklare forvaltningssystemet som skal sikre koordinering og gjennomføring av restaurering av natur til lands og til havs i Norge, i tråd med målsettingene i naturavtalen.»

Forslag nr. 5 lyder:

«Stortinget ber regjeringen snarest mulig utrede og foreslå hvordan natur kan restaureres på privat grunn, og hvordan restaurert natur kan sikres mot ny ødeleggelse, og legge forslag til nødvendige lovendringer frem for Stortinget.»

Forslag nr. 6 lyder:

«Stortinget ber regjeringen snarest mulig komme tilbake til Stortinget med en handlingsplan for restaurering av norsk natur til lands og til havs, i tråd med målsettingene i naturavtalen.»

Forslag nr. 7 lyder:

«Stortinget ber regjeringen snarest mulig opprette et naturrestaureringsfond som skal bidra til å planlegge, gjennomføre og finansiere restaureringsprosjekter i tråd med målsettingene i naturavtalen.»

Forslag nr. 8 lyder:

«Stortinget ber regjeringen lage et system til bruk i alle norske kommuner for kartlegging av hvilken natur som er egnet for restaurering.»

Forslag nr. 9 lyder:

«Stortinget ber regjeringen som del av en handlingsplan for restaurering av natur vurdere tiltak for Osloområdet som pionerområde for restaurering av villere og rikere natur, restaurering av løvskog på Østlandet og Sørlandet, og videreføring av prosjekt for restaurering av kysttorskbestanden i Porsangerfjorden.»

Forslag nr. 10 lyder:

«Stortinget ber regjeringen på en egnet måte legge frem en opptrappingsplan for økning av antallet prioriterte arter og naturtyper, og følge opp med handlingsplaner for å sikre tverrsektoriell koordinering i arbeidet.»

Forslag nr. 11 lyder:

«Stortinget ber regjeringen utrede et system for verdsettelse av og betaling for økosystemtjenester der både grunneiere, kommuner og andre relevante aktører kompenseres for restaureringstiltak.»

Votering:

Forslaga frå Sosialistisk Venstreparti, Raudt og Miljøpartiet Dei Grøne vart med 85 mot 13 røyster ikkje vedtekne.

(Voteringsutskrift kl. 11.56.39)

Komiteen hadde tilrådd Stortinget å gjera følgjande

vedtak:

Dokument 8:147 S (2023–2024) – Representantforslag fra stortingsrepresentantene Une Bastholm, Lan Marie Nguyen Berg og Rasmus Hansson om å bygge opp systemet for restaurering av natur og dyreliv i Norge i tråd med målsettingene i naturavtalen – vedtas ikke.

Presidenten: Det vert votert alternativt mellom tilrådinga og forslaga nr. 1–3, frå Sosialistisk Venstreparti, Raudt, Venstre og Miljøpartiet Dei Grøne.

Forslag nr. 1 lyder:

«Stortinget ber regjeringen i stortingsmeldingen om Kunming–Montreal-avtalen vise hvordan Norge skal følge opp målet om 30 pst. restaurering av forringet natur innen 2030 med konkrete tiltak.»

Forslag nr. 2 lyder:

«Stortinget ber regjeringen pålegge alle vannkraftverk å gjennomføre en kartlegging av hvilke negative konsekvenser anlegget har for fisk.»

Forslag nr. 3 lyder:

«Stortinget ber regjeringen pålegge alle kraftverk tiltak for å unngå fiskedød og å reetablere frie vandringsveier for fisk der kraftverket hindrer dette.»

Votering:

Ved alternativ votering mellom tilrådinga frå komiteen og forslaga frå Sosialistisk Venstreparti, Raudt, Venstre og Miljøpartiet Dei Grøne vart tilrådinga vedteken med 81 mot 17 røyster.

(Voteringsutskrift kl. 11.57.19)

Votering i sak nr. 8, debattert 13. juni 2024

Innstilling frå energi- og miljøkomiteen om Representantforslag fra stortingsrepresentantene Rasmus Hansson, Une Bastholm og Lan Marie Nguyen Berg om utfasing av torv i hagejord (Innst. 406 S (2023–2024), jf. Dokument 8:151 S (2023–2024))

Presidenten: Under debatten har Ola Elvestuen sett fram eit forslag på vegner av Sosialistisk Venstreparti, Raudt, Venstre og Miljøpartiet Dei Grøne. Forslaget lyder:

«Stortinget ber regjeringen, senest i forbindelse med statsbudsjettet for 2025, legge fram en plan for full utfasing av torv i hagejord og dyrkingsmedier innen 2030.»

Det vert votert alternativt mellom dette forslaget og tilrådinga frå komiteen.

Komiteen hadde tilrådd Stortinget å gjera følgjande

v e d t a k :

Dokument 8:151 S (2023–2024) – Representantforslag fra stortingsrepresentantene Rasmus Hansson, Une Bastholm og Lan Marie Nguyen Berg om utfasing av torv i hagejord – vert ikkje vedteke.

V o t e r i n g :

Ved alternativ votering mellom tilrådinga frå komiteen og forslaget frå Sosialistisk Venstreparti, Raudt, Venstre og Miljøpartiet Dei Grøne vart tilrådinga vedteken med 80 mot 17 røyster.

(Voteringsutskrift kl. 11.58.04)

Votering i sak nr. 9, debattert 13. juni 2024

Innstilling fra energi- og miljøkomiteen om Representantforslag fra stortingsrepresentantene Rasmus Hansson, Lan Marie Nguyen Berg og Une Bastholm om å bevare og restaurere økosystemet i Oslofjorden (Innst. 402 S (2023–2024), jf. Dokument 8:146 S (2023–2024))

Presidenten: Under debatten er det sett fram 14 forslag. Det er

- forslag nr. 1, frå Lars Haltbrekken på vegner av Sosialistisk Venstreparti, Raudt, Venstre, Miljøpartiet Dei Grøne og Kristeleg Folkeparti
- forslaga nr. 2–5, frå Lars Haltbrekken på vegner av Sosialistisk Venstreparti, Raudt, Venstre og Miljøpartiet Dei Grøne
- forslaga nr. 6–9, frå Lars Haltbrekken på vegner av Sosialistisk Venstreparti, Raudt og Miljøpartiet Dei Grøne
- forslaga nr. 10–12, frå Lars Haltbrekken på vegner av Sosialistisk Venstreparti, Venstre og Miljøpartiet Dei Grøne
- forslaga nr. 13 og 14, frå Lars Haltbrekken på vegner av Sosialistisk Venstreparti

Det vert votert forslag nr. 13, frå Sosialistisk Venstreparti. Forslaget lyder:

«Stortinget ber regjeringen utrede og komme tilbake til Stortinget med en kondemneringsordning for reketrålere som gjør at det blir enklere å legge om til mer miljøvennlig driftsform.»

Raudt og Miljøpartiet Dei Grøne har varsla støtte til forslaget.

V o t e r i n g :

Forslaget frå Sosialistisk Venstreparti vart med 85 mot 13 røyster ikkje vedteke.

(Voteringsutskrift kl. 11.58.52)

Presidenten: Det vert votert over forslag nr. 14, frå Sosialistisk Venstreparti. Forslaget lyder:

«Stortinget ber regjeringen utrede og komme tilbake til Stortinget i forbindelse med statsbudsjettet for 2025 med en plan for å rense alt mudderet som oppstår i forbindelse med mudringen ved Borg havn på land, og gjenbruke det til ulike formål på land.»

Raudt, Venstre og Miljøpartiet Dei Grøne har varsla støtte til forslaget.

V o t e r i n g :

Forslaget frå Sosialistisk Venstreparti vart med 80 mot 17 røyster ikkje vedteke.

(Voteringsutskrift kl. 11.59.08)

Presidenten: Det vert votert over forslag nr. 12, frå Sosialistisk Venstreparti, Venstre og Miljøpartiet Dei Grøne. Forslaget lyder:

«Stortinget ber regjeringen innføre helårig fredning av kveite og andre dypvannsfisk i en betydelig del av Skagerrak.»

V o t e r i n g :

Forslaget frå Sosialistisk Venstreparti, Venstre og Miljøpartiet Dei Grøne vart med 85 mot 13 røyster ikkje vedteke.

(Voteringsutskrift kl. 11.59.23)

Presidenten: Det vert votert over forslaga nr. 10 og 11, frå Sosialistisk Venstreparti, Venstre og Miljøpartiet Dei Grøne.

Forslag nr. 10 lyder:

«Stortinget ber regjeringen ta initiativ til å etablere nye bunntrålfrie soner i Oslofjorden og Indre Skagerrak, inkludert trålforbud i Indre Oslofjord, i nasjonalparkene og i deler av Ytre Oslofjord og Indre Skagerrak.»

Forslag nr. 11 lyder:

«Stortinget ber regjeringen totalfredre torsk i alle typer fiskerier i dagens fredningsområde for torsk fra svenskegrensen til Agder.»

Raudt har varsla støtte til forslaga.

V o t e r i n g :

Forslaga frå Sosialistisk Venstreparti, Venstre og Miljøpartiet Dei Grøne vart med 81 mot 17 røyster ikkje vedtekne.

(Voteringsutskrift kl. 11.59.39)

Presidenten: Det vert votert over forslaga nr. 6–9, frå Sosialistisk Venstreparti, Raudt og Miljøpartiet Dei Grøne.

Forslag nr. 6 lyder:

«Stortinget ber regjeringen i forslag til statsbudsjett for 2025 legge frem forsterkede tiltak for å redusere nitrogenavrenning og næringsbelastning fra bekker, elver og vassdrag, herunder restaurering av kantsonevegetasjon.»

Forslag nr. 7 lyder:

«Stortinget ber regjeringen i forslag til statsbudsjett for 2025 skjerpe tiltakene for å redusere nitrogenutslippene fra avløp i Oslofjordens nedbørsfelt, herunder sette strengere tidsfrister for etablering av rensaneanlegg og bidra med et betydelig større statlig tilskudd til berørte kommuner.»

Forslag nr. 8 lyder:

«Stortinget ber regjeringen etablere et registreringssystem for fritidsfiskere i saltvann etter samme mønster som i fiske etter anadrom laksefisk og hummerfiske.»

Forslag nr. 9 lyder:

«Stortinget ber regjeringen etablere en kompensasjonsordning for fiskere som må legge om eller sette virksomheten på pause som følge av nye miljøreguleringer. Ordningen skal inkludere støtte til utvikling av nye skånsomme fangstmetoder som rekeruser.»

V o t e r i n g :

Forslaga frå Sosialistisk Venstreparti, Raudt og Miljøpartiet Dei Grøne vart med 85 mot 13 røyster ikkje vedtekne.

(Voteringsutskrift kl. 11.59.54)

Presidenten: Det vert votert over forslaga nr. 2–5, frå Sosialistisk Venstreparti, Raudt, Venstre og Miljøpartiet Dei Grøne.

Forslag nr. 2 lyder:

«Stortinget ber regjeringen etablere et nettverk av nullfiskeområder i Oslofjorden og Indre Skagerrak som også omfatter fritidsfiske og som inkluderer viktige historiske gyte- og oppvekstområder og korridorer for gytevandringar.»

Forslag nr. 3 lyder:

«Stortinget ber regjeringen etablere et nettverk av verneområder for tang, tare, ålegress og andre viktige habitater som utgjør oppvekst- og beiteområder for fisk, i Oslofjorden og Indre Skagerrak.»

Forslag nr. 4 lyder:

«Stortinget ber regjeringen utrede brislingens betydning for økosystemet i Oslofjorden og raskt iverksette tiltak for å styrke brislingbestanden, herunder nødvendige justeringer i fiskekvotene og innføring av fjordlinjer.»

Forslag nr. 5 lyder:

«Stortinget ber regjeringen innføre maksimumsmål for fangst av viktige arter fisk, som storvokste og langlivete toppredatorer.»

V o t e r i n g :

Forslaga frå Sosialistisk Venstreparti, Raudt, Venstre og Miljøpartiet Dei Grøne vart med 81 mot 17 røyster ikkje vedtekne.

(Voteringsutskrift kl. 12.00.09)

Presidenten: Det vert votert over forslag nr. 1, fra Sosialistisk Venstreparti, Raudt, Venstre, Miljøpartiet Dei Grøne og Kristeleg Folkeparti. Forslaget lyder:

«Stortinget ber regjeringen utrede et generelt forbud mot ikke-nedbrytbare fiskeredskaper, slik at tapte fiskeredskaper ikke fortsetter å 'spøkelsesfiske'.»

V o t e r i n g :

Forslaget frå Sosialistisk Venstreparti, Raudt, Venstre, Miljøpartiet Dei Grøne og Kristeleg Folkeparti vart med 79 mot 19 røyster ikkje vedteke.

(Voteringsutskrift kl. 12.00.25)

Komiteen hadde tilrådd Stortinget å gjera følgjande

v e d t a k :

Stortinget ber regjeringen sørge for at arbeidet med å ta vare på Oslofjorden ledsages av følgeforskning som gir best mulig kunnskapsgrunnlag for vellykket oppbygging av økosystemene over tid.

V o t e r i n g :

Tilrådinga frå komiteen vart samrøystes vedteken.

Presidenten: Stortinget går då til votering i sakene på dagens kart.

Votering i sak nr. 1, debattert 14. juni 2024

Innstilling fra Stortingets presidentskap om valg til Stortingets kontrollutvalg for etterretnings-, overvåkings- og sikkerhetstjeneste (EOS-utvalget) (Innst. 432 S (2023–2024))

Presidentskapet hadde tilrådd Stortinget å gjera følgende

v e d t a k :

I

Som medlemmer av Stortingets kontrollutvalg for etterretnings-, overvåkings- og sikkerhetstjeneste for tidsrommet 1. juli 2024 til 30. juni 2027 velges Erling Johannes Husabø, Åsa Elvik og Hege Solbakken.

II

Som leder av Stortingets kontrollutvalg for etterretnings-, overvåkings- og sikkerhetstjeneste for tidsrommet 1. juli 2024 til 30. juni 2027 velges Astri Aas-Hansen.

V o t e r i n g :

Tilrådinga frå presidentskapet vart samrøystes vedteken.

Votering i sak nr. 2, debattert 14. juni 2024

Innstilling fra kommunal- og forvaltningskomiteen om Endringer i integreringsloven, folketrygdloven og tannhelsetjenesteloven (innstramminger) (Innst. 431 L (2023–2024), jf. Prop. 101 L (2023–2024))

Presidenten: Under debatten har Erlend Wiborg sett fram to forslag på vegner av Framstegspartiet.

Forslag nr. 1 lyder:

«Stortinget ber regjeringen komme tilbake til Stortinget med en større gjennomgang av ytelsene til flyktninger, slik at disse maksimalt er på nivå med Sverige og Danmark.»

Forslag nr. 2 lyder:

«Stortinget ber regjeringen øke kravet om fem års medlemskap i folketrygden for å ha rett på engangstønad, på lik linje med kravet for mottakere av kontantstøtte.»

V o t e r i n g :

Forslaga frå Framstegspartiet vart med 85 mot 13 røyster ikkje vedtekne.

(Voteringsutskrift kl. 12.01.51)

Komiteen hadde tilrådd Stortinget å gjera følgende vedtak til

I o v

om endringer i integreringsloven, folketrygdloven og tannhelsetjenesteloven (innstramminger)

I

I lov 6. november 2020 nr. 127 om integrering gjennom opplæring, utdanning og arbeid skal § 20 nytt fjerde ledd lyde:

Ektefeller eller samboere som begge deltar i introduksjonsprogrammet og ikke har barn, mottar 5/6 stønad hver. Med samboere menes personer som bor sammen i et ekteskapslignende forhold.

II

I lov 28. februar 1997 nr. 19 om folketrygd skal § 14-17 femte ledd lyde:

Engangstønad ytes kun til stønadmottaker som har vært medlem i folketrygden i minst 12 måneder sammenhengende, direkte forut for tidspunktet for fødselsterminen eller omsorgsovertakelsen.

§ 14-17 nåværende femte ledd blir nytt sjettede ledd.

III

I lov 3. juni 1983 nr. 54 om tannhelsetjenesten gjøres følgende endringer:

Ny § 1-3 d skal lyde:

§ 1-3 d (*Ansvar for tilbud til personer med midlertidig oppholdstillatelse*)

Den offentlige tannhelsetjenestens ansvar etter § 1-3 første ledd bokstav d gjelder ikke for personer med midlertidig oppholdstillatelse i Norge som ikke har bodd minst fem år i riket, jf. § 2-1 a.

Første ledd gjelder ikke for personer som har rettigheter i henhold til gjensidighetsavtale med annen stat.

Ny § 2-1 a skal lyde:

§ 2-1 a (*Krav om botid i riket for personer med midlertidig oppholdstillatelse*)

Personer som har midlertidig oppholdstillatelse i riket, må ha fem års botid i riket for å ha rett til nødvendig tannhelsehjelp etter § 2-1.

Kravet om botid i riket gjelder ikke for personer som har rettigheter i henhold til gjensidighetsavtale med annen stat.

IV

1. Loven gjelder fra den tid Kongen bestemmer. Kongen kan sette i kraft de enkelte bestemmelsene til

forskjellig tid. Kongen kan gi nærmere overgangsregler for ikrafttredelsen av loven.

2. Endringen i folketrygdloven § 14-17 femte ledd gis ikke virkning for tilfeller hvor søker har nådd uke 22 av graviditeten på ikrafttredelsestidspunktet.

Presidenten: Det vert votert over I, III, og IV, punkt 1. Sosialistisk Venstreparti, Raudt, Venstre, Miljøpartiet Dei Grøne og Kristeleg Folkeparti har varsla at dei vil røysta imot.

V o t e r i n g :

Tilrådinga frå komiteen vart vedteken med 79 mot 18 røyster.
(Voteringsutskrift kl. 12.02.19)

Presidenten: Det vert votert over II og IV, punkt 2. Framstegspartiet, Sosialistisk Venstreparti, Raudt, Venstre, Miljøpartiet Dei Grøne og Kristeleg Folkeparti har varsla at dei vil røysta imot.

V o t e r i n g :

Tilrådinga frå komiteen vart vedteken med 67 mot 31 røyster.
(Voteringsutskrift kl. 12.02.40)

Presidenten: Det vert votert over overskrifta til lova og lova i det heile.

Sosialistisk Venstreparti, Raudt, Venstre, Miljøpartiet Dei Grøne og Kristeleg Folkeparti har varsla at dei vil røysta imot.

V o t e r i n g :

Overskrifta til lova og lova i det heile vart vedtekne med 77 mot 19 røyster.
(Voteringsutskrift kl. 12.03.00)

Presidenten: Lovvedtaket vil verta sett opp til andre gongs behandling i eit seinare møte i Stortinget.

Votering i sak nr. 3, debattert 14. juni 2024

Innstilling fra kommunal- og forvaltningskomiteen om Endringer i barnetrygdloven og midlertidige endringer i lovverket som følge av ankomst av fordrevne fra Ukraina (videreføring m.m.) (Innst. 430 L (2023–2024), jf. Prop. 72 L (2023–2024))

Presidenten: Under debatten er det sett fram sju forslag. Det er

- forslag nr. 1, frå Mudassar Kapur på vegner av Høgre og Raudt
- forslag nr. 2, frå Mudassar Kapur på vegner av Høgre

- forslaga nr. 3–6, frå Tobias Drevland Lund på vegner av Sosialistisk Venstreparti og Raudt
- forslag nr. 7, frå Tobias Drevland Lund på vegner av Raudt

Det vert votert over forslag nr. 7, frå Raudt. Forslaget lyder:

«Stortinget ber regjeringen sikre at alle barnefamilier som får oppholdstillatelse etter søknad om asyl i Norge, umiddelbart får utbetalt månedlig barnetrygd.»

Miljøpartiet Dei Grøne har varsla støtte til forslaget.

V o t e r i n g :

Forslaget frå Raudt vart med 90 mot 6 røyster ikkje vedteke.

(Voteringsutskrift kl. 12.03.47)

Presidenten: Det vert votert over forslaga nr. 4 og 6, frå Sosialistisk Venstreparti og Raudt.

Forslag nr. 4 lyder:

«I plan- og bygningsloven gjøres følgende endringer:

§ 20-9 skal lyde:

§ 20-9 *Midlertidige unntak fra loven*

Når det er nødvendig som følge av et høyt antall ankomster til Norge av personer fordrevet fra Ukraina, kan kommunen etter skriftlig anmodning fra en offentlig myndighet eller fra private tilbydere innen barnehage, skole eller bolig, gjøre unntak fra søknadsplikten. Plan- og bygningsloven § 1-6 andre ledd gjelder ikke. Unntak kan gjøres for tidsbestemt bruksendring og for oppføring av eller plassering av midlertidige bygninger som skal brukes til:

- a. innkvartering av asylsøkere og andre Utlendingsdirektoratet gir botilbud til
- b. omsorgssentre for enslige mindreårige asylsøkere under 15 år
- c. barnehage eller skole
- d. bolig.

Unntak etter første ledd kan ikke gjøres hvis det oppstår fare for liv og helse for brukerne, fare for skade på miljø eller kulturminner, tap av naturmangfold eller dyrket eller dyrkbar jord, eller gjennomføringen av en arealplan vanskeliggjøres. Midlertidige bygninger som skal brukes til bolig, kan bare oppføres når området er avsatt til bebyggelse og anlegg i en arealplan og det ikke finnes andre alternativer som medfører mindre ulemper.

Ved tidsbestemt bruksendring eller ved oppføring eller plassering av midlertidige bygninger skal det fremgå av vedtaket hvor lenge unntaket gjelder. Unntaket kan gjelde for inntil to år.

Departementet kan gi midlertidig forskrift om krav til innhold i og behandling av anmodninger om unntak, nabovarsling, tiltakshavers ansvar, tekniske krav til tiltaket, ansvar og ferdigstillelse.

§ 20-10 skal lyde:

§ 20-10 *Saksbehandling etter § 20-9*

Ved tidsbestemt bruksendring eller ved oppføring av eller plassering av midlertidige bygninger skal kommunen fatte vedtak innen syv virkedager. Fristen løper fra den skriftlige anmodningen er mottatt og kan ikke forlenges. Fattes det ikke vedtak innen fristen, kan tiltaket likevel settes i gang på tiltakshavers egen risiko. Dersom det ut fra formålet med anmodningen om unntak er et sterkt behov for rask avgjørelse i saken, skal kommunen fatte vedtak så raskt som mulig etter at anmodningen er mottatt. Fristen løper i den tiden saken er til uttalelse. Statlige og regionale myndigheter skal uttale seg eller fatte vedtak innen fem virkedager fra de mottar saken. Fristen kan ikke forlenges. Kommunen kan behandle og avgjøre saken etter loven her dersom fristen ikke overholdes.

Ved avslag på anmodning om unntak skal kommunen samtidig orientere om andre alternative eiendommer eller egnede bygninger som kan tas i bruk, som kommunen kjenner til.

Kommunens vedtak etter første ledd kan påklages av en part eller andre med rettslig klageinteresse i saken. Klagefristen er syv virkedager fra kommunen har fattet vedtak. En klagesak skal forberedes av kommunen og sendes klageinstansen innen syv virkedager etter at klagen er mottatt. Dersom kommunen ikke overholder fristen, kan klagen tas under behandling av klageinstansen. Klageinstansen skal avgjøre saken innen syv virkedager. Fristene kan ikke forlenges.»

Forslag nr. 6 lyder:

«Stortinget ber regjeringen sikre at økonomiske stønader til beboere på asylmottak ikke avkortes mot barnetrygden.»

Miljøpartiet Dei Grøne og Kristeleg Folkeparti har varsla støtte til forslaga.

V o t e r i n g :

Forslaga frå Sosialistisk Venstreparti og Raudt vart med 84 mot 14 røyster ikkje vedtekne.

(Voteringsutskrift kl. 12.04.06)

Presidenten: Det vert votert over forslaga nr. 3 og 5, frå Sosialistisk Venstreparti og Raudt.

Forslag nr. 3 lyder:

«Stortinget ber regjeringen sikre at introduksjonsprogrammet er en rett og en plikt for flyktninger fra Ukraina med midlertidig kollektiv beskyttelse etter utlendingsloven § 34.»

Forslag nr. 5 lyder:

«Stortinget ber regjeringen utrede konsekvensen av kravet til botid etter § 4 nytt femte ledd i barnetrygdloven, og komme tilbake til Stortinget med forslag om en enklere modell som ivaretar barns beste på en bedre måte.»

Venstre, Miljøpartiet Dei Grøne og Kristeleg Folkeparti har varsla støtte til forslaga.

V o t e r i n g :

Forslaga frå Sosialistisk Venstreparti og Raudt vart med 80 mot 18 røyster ikkje vedtekne.

(Voteringsutskrift kl. 12.04.24)

Presidenten: Det vert votert over forslag nr. 2, frå Høgre. Forslaget lyder:

«Stortinget ber regjeringen fremme forslag om endring i plan- og bygningsloven §§ 20-9 og 20-10 og fastsette tydelige kriterier for når kommuner kan avslå bruk av beredskapshjelmelen i § 20-9.»

Venstre har varsla støtte til forslaget.

V o t e r i n g :

Forslaget frå Høgre vart med 73 mot 25 røyster ikkje vedteke.

(Voteringsutskrift kl. 12.04.38)

Presidenten: Det vert votert over forslag nr. 1, frå Høgre og Raudt. Forslaget lyder:

«Stortinget ber regjeringen sørge for at flere får tilgang til norskopplæring ved siden av arbeid og studier.»

Venstre, Miljøpartiet Dei Grøne og Kristeleg Folkeparti har varsla støtte til forslaget.

V o t e r i n g :

Forslaget frå Høgre og Raudt vart med 67 mot 31 røyster ikkje vedteke.

(Voteringsutskrift kl. 12.04.57)

Komiteen hadde tilrådd Stortinget å gjera følgjande vedtak til

I o v

om endringer i barnetrygdloven og midlertidige endringer i lovverket som følge av ankomst av fordrevne fra Ukraina (videreføring m.m.)

I

I lov 8. mars 2002 nr. 4 om barnetrygd gjøres følgende endringer:

§ 4 nytt femte ledd skal lyde:

Barn som har oppholdstillatelse etter utlendingsloven § 34 annet ledd, eller barn av personer som har slik oppholdstillatelse, anses tidligst som bosatt i riket fra og med kalendermåned den første ettårige oppholdstillatelsen utløper.

§ 11 andre ledd første punktum skal lyde:

Barnetrygd gis for opptil tre *måneder* før den kalendermåned da kravet ble satt fram, dersom vilkårene for rett til stønad var oppfylt i denne perioden.

§ 11 nytt tredje ledd skal lyde:

Dersom vilkårene for rett til barnetrygd var oppfylt på et tidligere tidspunkt enn nevnt i andre ledd første punktum, kan barnetrygd gis for opptil tre år før kravet ble satt fram, når det er åpenbart at den som har rett til ytelsen, ikke har vært i stand til å sette fram krav tidligere. Det samme gjelder dersom vedkommende ikke har satt fram krav tidligere fordi Arbeids- og velferdsetaten har gitt misvisende opplysninger.

II

I lov 26. mars 1999 nr. 17 om husleieavtaler skal § 9-3 a lyde:

§ 9-3 a *Midlertidig unntak ved utleie av fritidsbolig som bolig*

For bygning hvor det er gitt unntak for tidsbestemt bruksendring fra fritidsbolig til bolig etter plan- og bygningsloven §§ 20-9 og 20-10, kan det inngås tidsbestemt leieavtale med minstetid på ned til ett år.

III

I lov 17. juli 1998 nr. 61 om grunnskolen og den vidaregåande opplæringa gjøres følgende endringer:

§ 2-1 andre ledd skal lyde:

Retten til grunnskoleopplæring gjeld når det er sannsynleg at barnet skal vere i Noreg i meir enn tre månader. Retten skal oppfyllest så raskt som mogleg og seinast innan tre månader. Dersom det er nødvendig

fordi det kjem svært mange fordrivne barn frå Ukraina, kan departementet gi forskrift om mellombels forlenging av tremånadersfristen. Plikta til grunnskoleopplæring byrjar når opphaldet har vart i tre månader. Plikta fell bort dersom eit opphald utanfor Noreg varer i meir enn tre månader. Departementet kan i særlege tilfelle frita elevar frå denne plikta.

§ 2-8 femte ledd åttende punktum skal lyde:

Kravet til samtykke gjeld likevel ikkje dersom opplæring gjennom eit særskilt organisert tilbod er nødvendig for å gi nykomne elevar eit forsvarleg opplæringstilbod i ein situasjon der det kjem svært mange fordrivne frå Ukraina.

§ 3-12 femte ledd åttende punktum skal lyde:

Kravet til samtykke gjeld likevel ikkje dersom opplæring gjennom eit særskilt organisert tilbod er nødvendig for å gi nykomne elevar eit forsvarleg opplæringstilbod i ein situasjon der det kjem svært mange fordrivne frå Ukraina.

IV

I lov 2. juli 1999 nr. 61 om spesialisthelsetjenesten m.m. skal § 2-5 d lyde:

§ 2-5 d *Midlertidige unntak fra plikter*

Når det som følge av et høyt antall ankomster til Norge av personer fordrevet fra Ukraina er nødvendig å foreta omstillinger eller prioriteringer for å bidra til å sikre at spesialisthelsetjenestens kapasitet ikke overskrides, kan departementet gi forskrift om helt eller delvis unntak fra følgende bestemmelser:

- a. § 2-5 om individuell plan
- b. § 2-5 a om koordinator
- c. § 2-5 c om kontaktlege.

V

I lov 2. juli 1999 nr. 63 om pasient- og brukerrettigheter skal § 2-5 d lyde:

§ 2-5 d *Midlertidige unntak fra rettigheter*

Når det som følge av et høyt antall ankomster til Norge av personer fordrevet fra Ukraina er nødvendig å kunne foreta omstillinger eller prioriteringer for å bidra til å sikre at helse- og omsorgstjenestens kapasitet ikke overskrides, kan departementet gi forskrift om helt eller delvis unntak fra følgende bestemmelser:

- a. § 2-2 a andre ledd tredje punktum om fastsettelse av tidsfrist for når pasienten senest skal få nødvendig helsehjelp
- b. § 2-2 b første ledd om rett til nødvendig helsehjelp uten opphold ved brudd på tidsfrist fastsatt etter § 2-2 a andre ledd tredje punktum

- c. § 2-2 a andre ledd bokstav a om informasjon om rett til nødvendig helsehjelp
- d. § 2-2 a andre ledd bokstav b om informasjon om tidspunkt for oppstart av helsehjelpen
- e. § 2-2 b første ledd om plikt til å kontakte HELFO
- f. § 2-3 om rett til fornyet vurdering
- g. § 2-4 om rett til valg av behandlingssted
- h. § 2-5 om rett til individuell plan
- i. § 2-5 a om rett til kontaktlege
- j. § 2-5 b om rett til koordinator
- k. § 2-5 c om rett til barnekoordinator.

VI

I lov 21. juni 2002 nr. 45 om yrkestransport med motorvogn og fartøy skal ny § 37 k lyde:

§ 37 k Mellombels unntak frå butidskrav for fordrivne frå Ukraina

For personar med mellombels kollektivt vern etter utlendingsloven § 34 som legg fram politiattest som klart framstår autentisk frå heimstaten sin, gjeld ikkje kravet i § 37 c andre ledd om butid for utferding av kjøresetel.

Kjøresetel for personar med mellombels kollektivt vern som har budd mindre enn fire år i Noreg, gjeld berre persontransport med bil for persontransport med over 8 sitteplassar i tillegg til førarsetet og tillaten totalvekt over 5000 kg. Politiet skal påføre kjøresetelen merknad om kva for kjøretøy han gjeld for.

Part eller annan med rettsleg klageinteresse kan ikkje klage på avslag som har grunnlag i forhold kring autensiteteten til politiattesten.

Politiet kan krevje at personar med mellombels kollektivt vern kjem til intervju for å vurdere om vilkåra etter § 37 c første ledd første punktum er oppfylte.

Kjøresetel utferda med grunnlag i dette unntaket gjeld til innehavaren har budd fire år i Noreg, med mindre anna er bestemt om føresetnader som gjeld alder i § 37 a tredje ledd. Politiet skal påføre kjøresetelen merknad om kva for periode han gjeld for.

VII

I lov 17. juni 2005 nr. 64 om barnehager gjøres følgende endringer:

§ 14 fjerde og nytt femte ledd skal lyde:

Departementet kan gi forskrift om midlertidig godkjenning ved etablering av barnehager og barnehageplasser som opprettes for å dekke et midlertidig behov som følge av at det kommer svært mange fordrevne barn under opplæringspliktig alder fra Ukraina.

Departementet kan gi forskrift om unntak fra kravene til organisering i § 7 a for ordinære barnehager som har

fått midlertidig godkjenning etter forskrift med hjemmel i fjerde ledd i denne paragrafen.

§ 19 tredje ledd skal lyde:

Departementet kan gi forskrift om midlertidig tilskudd til drift av barnehager og barnehageplasser som er godkjent med hjemmel i forskrift etter § 14 fjerde ledd.

VIII

I lov 27. juni 2008 nr. 71 om planlegging og byggesaksbehandling gjøres følgende endringer:

§ 20-9 skal lyde:

§ 20-9 Midlertidige unntak fra loven

Når det er nødvendig som følge av et høyt antall ankomster til Norge av personer fordrevet fra Ukraina, kan kommunen etter skriftlig anmodning fra en offentlig myndighet eller fra private tilbydere innen barnehage, skole eller bolig, gjøre unntak fra søknadsplikten. Plan- og bygningsloven § 1-6 andre ledd gjelder ikke. Unntak kan gjøres for oppføring av ny, varig bygning, tidsbestemt bruksendring og plassering av midlertidige bygninger som skal brukes til

- a. innkvartering av asylsøkere og andre Utlendingsdirektoratet gir botilbud til
- b. omsorgssentre for enslige mindreårige asylsøkere under 15 år
- c. barnehage eller skole
- d. bolig.

Unntak etter første ledd kan ikke gjøres hvis det oppstår fare for liv og helse for brukerne, fare for skade på miljø eller kulturminner, tap av naturmangfold eller dyrket eller dyrkbar jord, eller gjennomføringen av en arealplan vanskelig gjøres. Bygninger som skal brukes til bolig, kan bare oppføres til varig bruk når området er avsatt til bebyggelse og anlegg i en arealplan og det ikke finnes andre alternativer som medfører mindre ulemper. Når behovet etter første ledd bortfaller, kan boligen brukes til annet varig boligformål.

Ved tidsbestemt bruksendring eller plassering av midlertidige bygninger skal det fremgå av vedtaket hvor lenge unntaket gjelder. Unntaket kan gjelde for inntil to år.

Departementet kan gi midlertidig forskrift om krav til innhold i og behandling av anmodninger om unntak, nabovarsling, tiltakshavers ansvar, tekniske krav til tiltaket, ansvar og ferdigstillelse.

§ 20-10 skal lyde:

§ 20-10 Saksbehandling etter § 20-9

Ved tidsbestemt bruksendring eller plassering av midlertidige bygninger skal kommunen fatte vedtak innen syv virkedager. Gjelder tiltaket oppføring av bolig

til varig bruk, er fristen 14 virkedager. Fristen løper fra den skriftlige anmodningen er mottatt og kan ikke forlenges. Fattes det ikke vedtak innen fristene, kan tiltaket likevel settes i gang på tiltakshavers egen risiko. Dersom det ut fra formålet med anmodningen om unntak er et sterkt behov for rask avgjørelse i saken, skal kommunen fatte vedtak så raskt som mulig etter at anmodningen er mottatt.

Ved oppføring av bolig til varig bruk som berører ansvarsområdet til statlige eller regionale myndigheter, skal anmodning om unntak forelegges disse. Fristen løper i den tiden saken er til uttalelse. Statlige og regionale myndigheter skal uttale seg eller fatte vedtak innen fem virkedager fra de mottar saken. Fristen kan ikke forlenges. Kommunen kan behandle og avgjøre saken etter loven her dersom fristen ikke overholdes.

Ved avslag på anmodning om unntak skal kommunen samtidig orientere om andre alternative eiendommer eller egnede bygninger som kan tas i bruk, som kommunen kjenner til.

Kommunens vedtak etter første ledd kan påklages av en part eller andre med rettslig klageinteresse i saken. Klagefristen er syv virkedager fra kommunen har fattet vedtak. En klagesak skal forberedes av kommunen og sendes klageinstansen innen syv virkedager etter at klagen er mottatt. Dersom kommunen ikke overholder fristen, kan klagen tas under behandling av klageinstansen. Klageinstansen skal avgjøre saken innen syv virkedager. Fristene kan ikke forlenges.

IX

I lov 24. juni 2011 nr. 30 om kommunale helse- og omsorgstjenester m.m. skal § 7-2 b lyde:

§ 7-2 b Midlertidige unntak fra plikter

Når det som følge av et høyt antall ankomster til Norge av personer fordrevet fra Ukraina er nødvendig å kunne foreta omstillinger eller prioriteringer for å bidra til å sikre at den kommunale helse- og omsorgstjenestens kapasitet ikke overskrides, kan departementet gi forskrift om helt eller delvis unntak fra følgende bestemmelser:

- a. § 7-1 om individuell plan
- b. § 7-2 om koordinator
- c. § 7-2 a om barnekoordinator.

X

I lov 6. november 2020 nr. 127 om integrering gjennom opplæring, utdanning og arbeid skal kapittel 6A lyde:

Kapittel 6A Midlertidige regler for personer som har fått oppholdstillatelse etter utlendingsloven § 34

§ 37 a Unntak fra plikt til å delta i opplæring i mottak

Asylsøkere som er i målgruppen for ordningen med kollektiv beskyttelse, har ikke plikt til å delta i opplæring i mottak etter § 5 i loven her.

§ 37 b Kompetansekartlegging og karriereveiledning

Retten og plikten til å gjennomføre kompetansekartlegging før bosetting etter § 6 i loven her gjelder ikke for personer som har fått oppholdstillatelse etter utlendingsloven § 34.

Personer som har fått oppholdstillatelse etter utlendingsloven § 34, har rett, men ikke plikt, til å gjennomføre kompetansekartlegging etter § 10 i loven her. Personer som deltar i introduksjonsprogram etter § 37 c, har rett og plikt til å gjennomføre kompetansekartleggingen. Kartleggingen skal bidra til å avklare om vedkommende er kvalifisert for tilgjengelige arbeidsplasser i kommunen, og til at introduksjonsprogrammet etter § 37 c blir tilpasset den enkeltes behov.

Personer som har fått oppholdstillatelse etter utlendingsloven § 34, har rett, men ikke plikt, til å gjennomføre karriereveiledning etter § 11 i loven her. § 11 fjerde ledd gjelder ikke.

§ 37 c Introduksjonsprogram

Personer som har fått oppholdstillatelse etter utlendingsloven § 34, har rett, men ikke plikt, til å delta i et introduksjonsprogram etter kapittel 4 i loven her. For øvrig gjelder §§ 8 og 9 i loven her. *Kommunen kan avslå krav om deltagelse i introduksjonsprogram etter integreringsloven § 37 c for personer som har jobb eller tilbud om jobb på tilnærmet fulltid.*

Personer som nevnt i første ledd kan delta i programmet i inntil seks måneder dersom de har utdanning på videregående nivå eller høyere fra før. Sluttmålet for programmet skal være overgang til lønnet arbeid, høyere utdanning eller høyere yrkesfaglig utdanning. Programmet kan forlenges med inntil seks måneder. § 13 første, femte og sjette ledd i loven her gjelder. *Programmet avsluttes hvis deltageren får jobb eller tilbud om jobb på tilnærmet fulltid.*

Personer som nevnt i første ledd kan delta i et program etter § 13 tredje eller fjerde ledd i loven her dersom de ikke har utdanning på videregående nivå fra før. § 13 første, femte og sjette ledd gjelder.

Programmet etter andre eller tredje ledd skal minst bestå av arbeids- eller utdanningsrettede elementer og et språktilbud. For deltagere som har barn under 18 år, skal også kurs i foreldreveiledning inngå. Det samme gjelder for deltagere som får barn i løpet av programmet. Kravene i § 14 første ledd bokstav a, b og c og kravet i § 14 fjerde ledd om at programmet skal være på fulltid, gjelder ikke. Dersom forhold på kommunens side med-

fører at programmet må være på deltid, skal det utbetales introduksjonsstønad tilsvarende deltagelse på fulltid.

Retten til å delta i et introduksjonsprogram etter andre eller tredje ledd gjelder også for personer som har gått ut i arbeid i Norge, og derfor tidligere har avvist eller avbrutt deltagelse i programmet. § 3 tredje ledd gjelder ikke.

Kapittel 5 om introduksjonsstønad gjelder ved introduksjonsprogram etter andre eller tredje ledd.

Kommunen skal, samtidig som det treffes vedtak om introduksjonsprogram, utarbeide en integreringsplan. Planen skal utarbeides sammen med deltageren og utformes på bakgrunn av gjennomført kompetansekartlegging og en vurdering av hvilke elementer deltageren kan nyttiggjøre seg. Planen skal minst inneholde deltagerens sluttmaal for programmet, programmets varighet, elementene i programmet og klagemuligheter. Kommunen avgjør innholdet i integreringsplanen dersom det er uenighet mellom kommunen og den enkelte. §§ 15 og 16 gjelder ikke.

Departementet kan gi forskrift om hva som regnes som utdanning på videregående nivå etter paragrafen her.

§ 37 d *Opplæring i norsk*

Personer som har fått oppholdstillatelse etter utlendingsloven § 34, har rett, men ikke plikt, til å delta i opplæring i norsk etter kapittel 6 i loven her. De har ikke rett eller plikt til opplæring i samfunnskunnskap. For øvrig gjelder § 26.

Retten til opplæring i norsk gjelder i ett år fra oppstartstidspunktet. For øvrig gjelder §§ 30 og 32 i loven her. Deltagere i opplæringen bør oppnå et minimumsnivå i norsk. Plikten til å avlegge prøver etter § 37 gjelder ikke. Kommunen skal likevel sørge for at deltagerne får mulighet til å avlegge gratis avsluttende prøve i norsk. *Departementet kan gi forskrift om utvidet opplæring i norsk.*

Kommunen skal, samtidig som det treffes vedtak om opplæring i norsk, utarbeide en norskplan. Norskplanen skal inneholde deltagerens norskmål, omfanget av opplæringen og klagemuligheter. § 34 gjelder ikke.

§ 37 e *Forskriftshjemmel*

Når det er nødvendig for å tilpasse integreringstiltak til personer som er innvilget midlertidig kollektiv beskyttelse etter utlendingsloven § 34, kan departementet gi midlertidig forskrift om

- a. målgruppene for og rettigheter og plikter til opplæring i mottak, introduksjonsprogram og opplæring i norsk og samfunnskunnskap etter §§ 5, 8, 9, 26, 27, 28, 37 c og 37 d

- b. retten til karriereveiledning etter §§ 11 og 37 b
- c. utsettelse av frister for oppstart av introduksjonsprogram og opplæring i norsk og samfunnskunnskap etter §§ 12, 30, 37 c og 37 d
- d. *sluttmaal, varighet og kravene til innhold* i introduksjonsprogrammet etter §§ 13, 14 og 37 c
- e. retten til, beregningen av og reduksjon i introduksjonsstønaden etter kapittel 5 ved deltagelse i introduksjonsprogram etter § 37 c
- f. varigheten og omfanget av opplæring og kravene til opplæringen etter §§ 30 til 33 og 37 d
- g. prøver i norsk og samfunnskunnskap etter § 37
- h. *behandling av personopplysninger etter §§ 41 til 44.* Forskrifter etter første punktum kan fravike bestemmelsene som nevnt i bokstav a til h.

Dersom kapasitetshensyn i kommunen eller fylkeskommunen gjør det nødvendig, kan en midlertidig forskrift etter første ledd også fravike kravene som følger av bestemmelsene som nevnt i første ledd bokstav a til h, for andre enn personer som har fått oppholdstillatelse etter utlendingsloven § 34.

§ 37 f *Behandling av kompetanseopplysninger*

Departementet kan gi midlertidig forskrift om innhenting og utlevering av kompetanseopplysninger, uten hinder av taushetsplikt, fra Integrerings- og mangfoldsdirektoratets registre for å legge til rette for at personer som er innvilget midlertidig kollektiv beskyttelse etter utlendingsloven § 34, kan sysselsettes i det statlige, kommunale eller fylkeskommunale tjenestetilbudet. Med kompetanseopplysninger menes opplysninger som er innhentet ved kompetansekartlegging eller karriereveiledning etter § 37 b, eller opplysninger om den enkeltes kompetanse som er innhentet før bosetting, inkludert personopplysninger som nevnt i personvernforordningen artikkel 9.

XI

I lov 18. juni 2021 nr. 97 om barnevern gjøres følgende endringer:

§ 2-7 skal lyde:

§ 2-7 *Midlertidig adgang til unntak fra frister*

Når det som følge av et høyt antall ankomster til Norge av personer fordrevet fra Ukraina er nødvendig for at barnevernstjenesten skal kunne gjennomføre sine oppgaver på en formålstjenlig og forsvarlig måte, kan departementet gi midlertidig forskrift om unntak fra fristene i § 2-1 første ledd og § 2-2 annet ledd.

§ 3-3 tredje ledd skal lyde:

Når det som følge av krigen i Ukraina er nødvendig å evakuere barn som er under omsorg av ukrainske myndigheter, kan barnevernstjenesten samtykke i plas-

sering av barn i et fosterhjem eller en institusjon i Norge etter en anmodning fra ukrainske myndigheter, dersom

- a. plasseringen er forsvarlig og til barnets beste
- b. det er inngått en avtale med kompetente ukrainske myndigheter
- c. vilkår for plassering etter artikkel 33 i konvensjon 19. oktober 1996 om jurisdiksjon, lovvalg, anerkjennelse, fullbyrdelse og samarbeid vedrørende foreldremyndighet og tiltak for beskyttelse av barn er oppfylt.

Barnevernstjenesten skal sørge for at barnet registreres med søknad om beskyttelse eller søknad om opphold hos utlendingsmyndighetene. Dersom barnet har vanlig bosted i Norge når den ekstraordinære situasjonen opphører, skal barnevernstjenesten vurdere om vilkårene for å anmode om en overføring av jurisdiksjon til barnets tidligere bostedsstat er oppfylt.

§ 11-1 fjerde til sjette ledd skal lyde:

Bestemmelsen gjelder også barn under 15 år som har flyktningstatus eller er innvilget midlertidig kollektiv beskyttelse.

Når det som følge av et høyt antall ankomster til Norge av personer fordrevet fra Ukraina er nødvendig av kapasitetshensyn og for å ivareta det enkelte barnets behov, kan tilbudet etter første ledd også være opphold i et familiebasert botilbud. Slike botilbud skal fylle kravene som stilles til fosterforeldre etter § 9-3 med forskrift. Når barnet har opphold i et familiebasert botilbud, har Barne-, ungdoms- og familieetaten omsorgsansvaret for barnet og ansvaret for kartleggingen etter § 11-4. Botilbudet utøver omsorgsansvaret på vegne av Barne-, ungdoms- og familieetaten.

Barne-, ungdoms- og familieetaten har ansvaret for godkjenning, opplæring og oppfølging av det familiebaserte botilbudet og for oppfølgingen av barnet. Ansvar for oppfølging tilsvarer oppfølgingsplikten etter § 9-6 med forskrift og plikten til å fatte oppfølgingsvedtak etter § 11-3. Barne-, ungdoms- og familieetaten er også ansvarlig for utgifter forbundet med det familiebaserte botilbudet.

§ 11-3 tredje ledd skal lyde:

Når det som følge av et høyt antall ankomster til Norge av personer fordrevet fra Ukraina er nødvendig for at Barne-, ungdoms- og familieetaten eller omsorgssenteret skal kunne gjennomføre og prioritere sine oppgaver på en formålstjenlig og forsvarlig måte, kan fristene etter første ledd forlenges. Fristen for omsorgssenteret til å sende forslag til oppfølgingsvedtak kan utvides til fem uker etter barnets ankomst til senteret. Fristen for Barne-, ungdoms- og familieetaten til å treffe vedtak kan utvides til ti uker etter barnets ankomst til senteret.

Barne-, ungdoms- og familieetaten skal orientere statsforvalteren dersom unntaksadgangen tas i bruk. Beslutningen skal begrunnes og dokumenteres.

§ 12-11 sjette ledd fjerde punktum skal lyde:

Plikten til å legge fram politiattest i samsvar med første punktum gjelder også den eller de som skal ta imot enslige mindreårige i et familiebasert botilbud som nevnt i § 11-1 femte ledd.

§ 17-3 andre ledd andre punktum skal lyde:

Tilsynsansvaret gjelder også familiebaserte botilbud etter § 11-1 femte ledd.

XII

I lov 9. juni 2023 nr. 30 om grunnskoleopplæringa og den vidaregåande opplæringa gjøres følgende endringer:

§ 2-1 andre ledd andre og nytt tredje punktum skal lyde:

Retten skal oppfyllest så raskt som mogleg og seinast innan *tre månader* etter at barnet er komme til Norge. *Dersom det er nødvendig fordi det kjem svært mange fordrevne barn frå Ukraina, kan departementet gi forskrift om mellombels forlenging av tremånadersfristen.*

Nåværende tredje og fjerde punktum blir fjerde og femte punktum.

§ 3-7 første ledd nytt tredje punktum skal lyde:

Kravet til samtykke gjeld likevel ikkje dersom opplæring gjennom eit særskilt organisert tilbod er nødvendig for å gi nykomne elevar eit forsvarleg opplæringstilbod i ein situasjon der det kjem svært mange fordrevne frå Ukraina.

§ 6-6 første ledd nytt tredje punktum skal lyde:

Kravet til samtykke gjeld likevel ikkje dersom opplæring gjennom eit særskilt organisert tilbod er nødvendig for å gi nykomne elevar eit forsvarleg opplæringstilbod i ein situasjon der det kjem svært mange fordrevne frå Ukraina.

XIII

1. Loven gjelder fra den tiden Kongen bestemmer. Kongen kan sette i kraft de enkelte bestemmelsene til ulik tid.
2. Del II til XII i loven oppheves 1. juli 2026.
3. Kongen kan gi nærmere overgangsregler for ikrafttredelse og opphevelse av del II til XII i loven.
4. Kongen kan gi nærmere overgangsregler for endringene i barnetrygdloven.

Presidenten: Det vert votert over I og III.

Sosialistisk Venstreparti, Raudt, Venstre, Miljøpartiet og Dei Grøne og Kristeleg Folkeparti har varsla at dei vil røysta imot.

V o t e r i n g:

Tilrådinga frå komiteen vart vedteken med 79 mot 18 røyster.

(Voteringsutskrift kl. 12.05.23)

Presidenten: Det vert votert over VIII.

Sosialistisk Venstreparti, Raudt, Miljøpartiet Dei Grøne og Kristeleg Folkeparti har varsla at dei vil røysta imot.

V o t e r i n g:

Tilrådinga frå komiteen vart vedteken med 79 mot 16 røyster.

(Voteringsutskrift kl. 12.05.44)

Presidenten: Det vert votert over IV, V og X.

Sosialistisk Venstreparti, Raudt, Venstre og Miljøpartiet Dei Grøne har varsla at dei vil røysta imot.

V o t e r i n g:

Tilrådinga frå komiteen vart vedteken med 81 mot 17 røyster.

(Voteringsutskrift kl. 12.06.02)

Presidenten: Det vert votert over VI.

Sosialistisk Venstreparti, Raudt og Miljøpartiet Dei Grøne har varsla at dei vil røysta imot.

V o t e r i n g:

Tilrådinga frå komiteen vart vedteken med 84 mot 13 røyster.

(Voteringsutskrift kl. 12.06.19)

Presidenten: Det vert votert over IX og XII.

Miljøpartiet Dei Grøne har varsla at dei vil røysta imot.

V o t e r i n g:

Tilrådinga frå komiteen vart vedteken med 97 røyster mot 1 røyst.

(Voteringsutskrift kl. 12.06.37)

Presidenten: Det vert votert over II, VII og XI.

V o t e r i n g:

Tilrådinga frå komiteen vart samrøystes vedteken.

Presidenten: Det vert votert over XIII, punkt 4.

Sosialistisk Venstreparti, Raudt, Venstre og Kristeleg Folkeparti har varsla at dei vil røysta imot.

V o t e r i n g:

Tilrådinga frå komiteen vart vedteken med 80 mot 18 røyster.

(Voteringsutskrift kl. 12.07.01)

Presidenten: Det vert votert over XIII, punkt 1–3.

Kristeleg Folkeparti har varsla at dei vil røysta imot.

Voteringsstavlene viste at 92 representantar hadde røysta for tilrådinga frå komiteen og 1 hadde røysta imot.

(Voteringsutskrift kl. 12.07.19)

Fleire (frå salen): President! Eg rakk ikkje å stemma.

Presidenten: Me prøver på nytt.

V o t e r i n g:

Tilrådinga frå komiteen vart vedteken med 96 røyster mot 1 røyst.

(Voteringsutskrift kl. 12.07.50)

Presidenten: Det vert votert over overskrifta til lova og lova i det heile.

V o t e r i n g:

Overskrifta til lova og lova i det heile vart samrøystes vedtekne.

Presidenten: Lovvedtaket vil verta sett opp til andre gongs behandling i eit seinare møte i Stortinget.

Votering i sak nr. 4, debattert 14. juni 2024

Innstilling fra kommunal- og forvaltningskomiteen om Om integreringspolitikken: Stille krav og stille opp (Innst. 379 S (2023–2024), jf. Meld. St. 17 (2023–2024))

Presidenten: Under debatten er det sett fram 36 forslag. Det er

- forslag nr. 1, frå Mudassar Kapur på vegner av Høgre, Sosialistisk Venstreparti og Raudt
- forslaga nr. 2–7, frå Mudassar Kapur på vegner av Høgre og Framstegspartiet
- forslag nr. 8, frå Mudassar Kapur på vegner av Høgre og Raudt
- forslaga nr. 9–18, frå Mudassar Kapur på vegner av Høgre
- forslaga nr. 19–34, frå Kim Thoresen på vegner av Sosialistisk Venstreparti og Raudt

- forslag nr. 35, frå Kim Thoresen på vegner av Sosialistisk Venstreparti
 - forslag nr. 36, frå Emma Lind på vegner av Venstre
- Det vert votert over forslag nr. 36, frå Venstre. Forslaget lyder:

«Stortinget ber regjeringa gjøere en praksisgjennomgang for å sikre at barns rettigheter blir tilstrekkelig vurdert og vektlagt i vedtak etter integreringsloven.»

Raudt og Kristeleg Folkeparti har varsla støtte til forslaget.

V o t e r i n g :

Forslaget fra Venstre vart med 88 mot 9 røyster ikkje vedteke.

(Voteringsutskrift kl. 12.08.56)

Presidenten: Det vert votert over forslag nr. 35, frå Sosialistisk Venstreparti. Forslaget lyder:

«Stortinget ber regjeringa kome tilbake til Stortinget med forslag til lovfesting av prinsippet om barns beste etter barnekonvensjonen artikkel 3, barns rett til å bli høyrde etter barnekonvensjonen artikkel 12 og barns rett til leik og fritid etter barnekonvensjonen artikkel 31.»

Raudt og Kristeleg Folkeparti har varsla støtte til forslaget.

V o t e r i n g :

Forslaget frå Sosialistisk Venstreparti vart med 85 mot 13 røyster ikkje vedteke.

(Voteringsutskrift kl. 12.09.12)

Presidenten: Det vert votert over forslaga nr. 19, 21–24, 26–28 og 34, frå Sosialistisk Venstreparti og Raudt.

Forslag nr. 19 lyder:

«Stortinget ber regjeringa kome tilbake til Stortinget med forslag til hvordan kommunenes utgifter i en situasjon med ekstraordinært høye flyktning- og asylankomster bedre kan kompenseres, slik at kommunene kan prioritere både bosetting og tjenester til hele befolkningen, uten å svekke kommunenes økonomiske situasjon.»

Forslag nr. 21 lyder:

«Stortinget ber regjeringa fremme forslag om en definisjon av statsløshet i statsborgerloven.»

Forslag nr. 22 lyder:

«Stortinget ber regjeringa greie ut om korleis ei ordning med interkommunal velkomstkoordinator for arbeidsinnvandrara og flyktningar kan verte ein del av det regionale utviklingsarbeidet.»

Forslag nr. 23 lyder:

«Stortinget ber regjeringa vurdere å styrke arbeidet med tilrettelegging for inngang til arbeidslivet for flyktningar ved å etablere lokale eller regionale jobbsentralar som supplement til Nav, samt utvikle betre kommunikasjonsplattformer med informasjon tilgjengeleg på fleire språk.»

Forslag nr. 24 lyder:

«Stortinget ber regjeringa teste ut og gje ei utgreiing om regionale velkomsttilbod til arbeidsinnvandrara med tilrettelagde språkkurs og informasjon om rettar, plikter, norsk arbeidsliv og lokalsamfunn.»

Forslag nr. 26 lyder:

«Stortinget ber regjeringa kome tilbake til Stortinget med forslag til lovendring som gir alle asylsøkjara rett til å arbeide medan dei ventar på svar på sin asylsøknad.»

Forslag nr. 27 lyder:

«Stortinget ber regjeringa følgje opp tilrådingane frå Arbeidsinnvanderutvalget om å styrke bistanden til utnytta arbeidsinnvandrara, styrke organisasjonane på feltet og styrke rettshjelpa i saker som gjeld lønnsinndriving.»

Forslag nr. 28 lyder:

«Stortinget ber regjeringa foreslå og utvikle incenti-ordningar knytte til det ordinære fylkeskommunale næringsutviklingsarbeidet som premierer og stimulerer verksemder som legg vekt på etnisk mangfald og inkludering.»

Forslag nr. 34 lyder:

«Stortinget ber regjeringa innføre bustadsosiale tiltak retta mot arbeidsinnvandrara.»

Miljøpartiet Dei Grøne og Kristeleg Folkeparti har varsla støtte til forslaga.

V o t e r i n g :

Forslaga frå Sosialistisk Venstreparti og Raudt vart med 84 mot 14 røyster ikkje vedtekne.

(Voteringsutskrift kl. 12.09.32)

Presidenten: Det vert votert over forslaga nr. 20, 25 og 29–33, frå Sosialistisk Venstreparti og Raudt.

Forslag nr. 20 lyder:

«Stortinget ber regjeringa sikre at alle voksne asylsøkere som bor på mottak, skal kunne få arbeidstillatelse mens de venter på svar på sin asylsøknad.»

Forslag nr. 25 lyder:

«Stortinget ber regjeringa legge til rette for gratis språkopplæring og tilpassa introduksjonsprogram for innvandrara mellom 55 og 60 år.»

Forslag nr. 29 lyder:

«Stortinget ber regjeringa gå gjennom lov om supplerande stønad til personar med kort butid i Noreg og kome tilbake til Stortinget med eit framlegg om endringar som gir betre og meir føreseieleg inntektssikring for personar som har kort butid i Noreg og som har redusert arbeidsevne, eller er over 67 år og som ikkje har fulle rettar i folketrygda.»

Forslag nr. 30 lyder:

«Stortinget ber regjeringa flytte omsorgsansvaret for alle einslege mindreårige asylsøkjjarar, både før og etter busetjing, til barnevernet. Omsorgsansvaret skal heimlast i barnevernsloven.»

Forslag nr. 31 lyder:

«Stortinget ber regjeringa overføre omsorgsansvaret for einslege mindreårige asylsøkjjarar mellom 15 og 18 år til barnevernet.»

Forslag nr. 32 lyder:

«Stortinget ber regjeringa innføre ei generell plikt for barnevernet til å opne undersøkingssak og vurdere barnet sin omsorgssituasjon dersom eit barn bur privat hos andre enn foreldra.»

Forslag nr. 33 lyder:

«Stortinget ber regjeringa kome med forslag til lovendring som gir barn på asylmottak rett til barnehageplass.»

Venstre, Miljøpartiet Dei Grøne og Kristeleg Folkeparti har varsla støtte til forslaga.

V o t e r i n g :

Forslaga frå Sosialistisk Venstreparti og Raudt vart med 80 mot 18 røyster ikkje vedtekne.

(Voteringsutskrift kl. 12.09.52)

Presidenten: Det vert votert over forslaga nr. 9 og 11, frå Høgre.

Forslag nr. 9 lyder:

«Stortinget ber regjeringa tydeliggjøre bosetningskriteriene slik at flyktningar som hovedregel ikkje skal bosettes i områder med en høyere innvandranderandel enn 25 pst.»

Forslag nr. 11 lyder:

«Stortinget ber regjeringa utrede og innføre nasjonale prøver for norskopplæring i introduksjonsprogrammet, med sikte på å oppnå bedre kvalitet i opplæringen i hele landet.»

V o t e r i n g :

Forslaga frå Høgre vart med 76 mot 22 røyster ikkje vedtekne.

(Voteringsutskrift kl. 12.10.17)

Presidenten: Det vert votert over forslag nr. 13, frå Høgre. Forslaget lyder:

«Stortinget ber regjeringen utvide ordningen med aktivitetsplikt for sosialhjelpsmottagere, i første omgang opp til 40 år.»

Venstre har varsla støtte til forslaget.

V o t e r i n g :

Forslaget frå Høgre vart med 73 mot 25 røyster ikkje vedteke.

(Voteringsutskrift kl. 12.10.33)

Presidenten: Det vert votert over forslag nr. 14, frå Høgre. Forslaget lyder:

«Stortinget ber regjeringen stille tydeligere krav om deltagelse i norskopplæring for foreldre som mottar gratis barnehage og som ikke deltar i arbeid, utdanning eller kvalifisering.»

Venstre og Kristeleg Folkeparti har varsla støtte til forslaget.

V o t e r i n g :

Forslaget frå Høgre vart med 72 mot 26 røyster ikkje vedteke.

(Voteringsutskrift kl. 12.10.50)

Presidenten: Det vert votert over forslaga nr. 15 og 18, frå Høgre.

Forslag nr. 15 lyder:

«Stortinget ber regjeringen utrede og gradvis innføre en ordning med rett og plikt til 200 timer norskopplæring og opplæring i samfunnskunnskap for personer med familieinnvandringstillatelse som ikke har rett eller plikt til å delta i introduksjonsprogram.»

Forslag nr. 18 lyder:

«Stortinget ber regjeringen sikre en opptrapping av antall mangfoldsrådgivere i forslaget til statsbudsjett for 2025.»

Venstre og Miljøpartiet Dei Grøne har varsla støtte til forslaga.

V o t e r i n g :

Forslaga frå Høgre vart med 72 mot 26 røyster ikkje vedtekne.

(Voteringsutskrift kl. 12.11.07)

Presidenten: Det vert votert over forslaga nr. 10, 12, 16 og 17, frå Høgre.

Forslag nr. 10 lyder:

«Stortinget ber regjeringen følge opp Fafo-rapport 2024:04 for å sikre at flere innvandrere får mulighet til å fullføre videregående opplæring.»

Forslag nr. 12 lyder:

«Stortinget ber regjeringen fremme forslag om å øke antall plasser i Jobbsjansen i statsbudsjettet for 2025.»

Forslag nr. 16 lyder:

«Stortinget ber regjeringen videreutvikle bransjeprogrammene ved å utvikle nye program og sikre tilbud om arbeidsrettet norskopplæring.»

Forslag nr. 17 lyder:

«Stortinget ber regjeringen sikre at de kompetansepoltiske tiltakene for voksne er godt tilpasset personer med innvandrerbakgrunn, med mål om å øke yrkesdeltagelsen.»

Venstre, Miljøpartiet Dei Grøne og Kristeleg Folkeparti har varsla støtte til forslaga.

V o t e r i n g :

Forslaga frå Høgre vart med 71 mot 27 røyster ikkje vedteke.

(Voteringsutskrift kl. 12.11.24)

Presidenten: Det vert votert over forslag nr. 8, frå Høgre og Raudt. Forslaget lyder:

«Stortinget ber regjeringen utarbeide en handlingsplan mot hatkriminalitet.»

Venstre, Miljøpartiet Dei Grøne og Kristeleg Folkeparti har varsla støtte til forslaget.

V o t e r i n g :

Forslaget frå Høgre og Raudt vart med 67 mot 31 røyster ikkje vedteke.

(Voteringsutskrift kl. 12.11.40)

Presidenten: Det vert votert over forslag nr. 3, frå Høgre og Framstegspartiet. Forslaget lyder:

«Stortinget ber regjeringen pålegge kommunene å gjennomføre kartlegging av arbeidsmarkedet før bosetting av flyktninger.»

V o t e r i n g :

Forslaget frå Høgre og Framstegspartiet vart med 64 mot 34 røyster ikkje vedteke.

(Voteringsutskrift kl. 12.11.55)

Presidenten: Det vert votert over forslag nr. 2, frå Høgre og Framstegspartiet. Forslaget lyder:

«Stortinget ber regjeringen endre bosettingskriteriene slik at det stilles tydeligere krav til kommu-

nenes integreringsresultater dersom de skal ta imot flyktninger.»

Venstre og Kristeleg Folkeparti har varsla støtte til forslaget.

V o t e r i n g :

Forslaget frå Høgre og Framstegspartiet vart med 59 mot 39 røyster ikkje vedteke.

(Voteringsutskrift kl. 12.12.11)

Presidenten: Det vert votert over forslag nr. 4, fra Høgre og Framstegspartiet. Forslaget lyder:

«Stortinget ber regjeringen videreutvikle og forbedre ordningen med integreringskontrakt og sørge for at kommunene bruker ordningen.»

Venstre og Miljøpartiet Dei Grøne har varsla støtte til forslaget.

V o t e r i n g :

Forslaget frå Høgre og Framstegspartiet vart med 59 mot 39 røyster ikkje vedteke.

(Voteringsutskrift kl. 12.12.26)

Presidenten: Det vert votert over forslag nr. 7, frå Høgre og Framstegspartiet. Forslaget lyder:

«Stortinget ber regjeringen sikre at ordningen med foreldreveiledning forbedres, og at det gis særlig veiledning knyttet til temaene barns rettigheter i Norge og ansvar og plikter som følge av foreldreansvar i Norge.»

Raudt, Venstre og Kristeleg Folkeparti har varsla støtte til forslaget.

V o t e r i n g :

Forslaget frå Høgre og Framstegspartiet vart med 55 mot 42 røyster ikkje vedteke.

(Voteringsutskrift kl. 12.12.43)

Presidenten: Det vert votert over forslaga nr. 5 og 6, frå Høgre og Framstegspartiet.

Forslag nr. 5 lyder:

«Stortinget ber regjeringen sikre økt kompetanse på forebygging av negativ sosial kontroll i kommunale tjenestetilbud.»

Forslag nr. 6 lyder:

«Stortinget ber regjeringen forbedre ettervernet for kvinner som har blitt utsatt for kjønnslemlestelse.»

Raudt, Venstre, Miljøpartiet Dei Grøne og Kristeleg Folkeparti har varsla støtte til forslaga.

V o t e r i n g :

Forslaga frå Høgre og Framstegspartiet vart med 53 mot 44 røyster ikkje vedteke.
(Voteringsutskrift kl. 12.13.01)

Presidenten: Det vert votert over forslag nr. 1, frå Høgre, Sosialistisk Venstreparti og Raudt. Forslaget lyder:

«Stortinget ber regjeringa greie ut og kome tilbake til Stortinget med forslag om korleis friviljuge ideelle landsdekkande organisasjonar som driv integreringsarbeid, kan få meir føreseielege vilkår der tilskott vert gitt for tre eller fem år, slik at evaluering og ny søknad med eventuell ny avtale kan avklarast i god tid før gjeldande avtale går ut.»

Venstre, Miljøpartiet Dei Grøne og Kristeleg Folkeparti har varsla støtte til forslaget.

V o t e r i n g :

Forslaget frå Høgre, Sosialistisk Venstreparti og Raudt vart med 59 mot 39 røyster ikkje vedteke.
(Voteringsutskrift kl. 12.13.18)

Komiteen hadde tilrådd Stortinget å gjera følgjande

v e d t a k :

Meld. St. 17 (2023–2024) – Om integreringspolitikken: Stille krav og stille opp – vedlegges protokollen.

V o t e r i n g :

Tilrådinga frå komiteen vart samrøystes vedteken.

Votering i sak nr. 5, debattert 14. juni 2024

Innstilling fra kommunal- og forvaltningskomiteen om Representantforslag fra stortingsrepresentantene Abid Raja, André N. Skjelstad, Guri Melby, Ingvild Wetrhus Thorsvik og Ola Elvestuen om en tiltakspakke for å ruste norske kommuner i integreringsarbeidet (Innst. 382 S (2023–2024), jf. Dokument 8:103 S (2023–2024))

Presidenten: Under debatten er det sett fram fire forslag. Det er

- forslag nr. 1, frå Mudassar Kapur på vegner av Høgre, Sosialistisk Venstreparti og Raudt
- forslag nr. 2, frå Mudassar Kapur på vegner av Høgre
- forslag nr. 3, frå Erlend Wiborg på vegner av Framstegspartiet og Raudt
- forslag nr. 4, frå Kim Thoresen på vegner av Sosialistisk Venstreparti og Raudt

Det vert votert over forslag nr. 4, frå Sosialistisk Venstreparti og Raudt. Forslaget lyder:

«Stortinget ber regjeringa komme tilbake til Stortinget med forslag til tiltak for å sikre at kommunene kompenseres tilstrekkelig for merkostnadene ved å ta imot flyktninger, og tiltak for å sørge for at eldre og andre som flykter til Norge, og som av ulike årsaker ikke er arbeidsføre, har en forutsigbar og verdig inntektssikring livet sitt.»

Venstre, Miljøpartiet Dei Grøne og Kristeleg Folkeparti har varsla støtte til forslaget.

V o t e r i n g :

Forslaget frå Sosialistisk Venstreparti og Raudt vart med 79 mot 18 røyster ikkje vedteke.
(Voteringsutskrift kl. 12.14.14)

Presidenten: Det vert votert over forslag nr. 3, frå Framstegspartiet og Raudt. Forslaget lyder:

«Stortinget ber regjeringa sørge for at det etableres et hurtigspor for å få godkjent utenlandsk utdanning i Norge.»

Venstre, Miljøpartiet Dei Grøne og Kristeleg Folkeparti har varsla støtte til forslaget.

V o t e r i n g :

Forslaget frå Framstegspartiet og Raudt vart med 75 mot 23 røyster ikkje vedteke.
(Voteringsutskrift kl. 12.14.31)

Presidenten: Det vert votert over forslag nr. 2, frå Høgre. Forslaget lyder:

«Stortinget ber regjeringa igangsette forsøk med arbeidsrettede pakkelop med integrering på arbeidsplassen, der næringslivsaktører kan motta deler av integreringstilskuddet når de gir opplæring og lønnet arbeid til flyktninger i introduksjonsprogrammet.»

Venstre, Miljøpartiet Dei Grøne og Kristeleg Folkeparti har varsla støtte til forslaget.

V o t e r i n g :

Forslaget frå Høgre vart med 71 mot 27 røyster ikkje vedteke.
(Voteringsutskrift kl. 12.14.48)

Presidenten: Det vert votert over forslag nr. 1, fra Høgre, Sosialistisk Venstreparti og Raudt. Forslaget lyder:

«Stortinget ber regjeringa komme tilbake til Stortinget med forslag til incentiver for å gjøre det mer attraktivt for flyktninger å bli boende i den

kommunen der de er bosatt under gjennomføringen av introduksjonsprogrammet.»

Venstre og Kristeleg Folkeparti har varsla støtte til forslaget.

V o t e r i n g :

Forslaget frå Høgre, Sosialistisk Venstreparti og Raudt vart med 60 mot 38 røyster ikkje vedteke.

(Voteringsutskrift kl. 12.15.05)

Komiteen hadde tilrådd Stortinget å gjera følgjande

v e d t a k :

Stortinget ber regjeringen gjeninnføre Husbankens tilskuddsordning for utleieboliger og tilhørende virkemidler for å gjøre det enklere å få tilgang på boliger i bo-settingsarbeidet.

Presidenten: Arbeidarpartiet og Senterpartiet har varsla at dei vil røysta imot.

V o t e r i n g :

Tilrådinga frå komiteen vart vedteken med 54 mot 44 røyster.

(Voteringsutskrift kl. 12.15.35)

Votering i sak nr. 6, debattert 14. juni 2024

Innstilling fra transport- og kommunikasjonskomiteen om Samtykke til godkjenning av EØS-komiteens beslutning nr. 114/2023 om innlemmelse i EØS-avtalen av forordning (EU) 2018/1139 om felles regler for sivil luftfart og om opprettelse av et europeisk byrå for flysikkerhet (EASA) (Innst. 428 S (2023–2024), jf. Prop. 89 LS (2023–2024))

Komiteen hadde tilrådd Stortinget å gjera følgjande

v e d t a k :

Stortinget samtykker i godkjenning av EØS-komiteens beslutning nr. 114/2023 av 28. april 2023 om innlemmelse i EØS-avtalen av forordning (EU) 2018/1139 av 4. juli 2018 om felles regler for sivil luftfart og om opprettelse av Den europeiske unions flysikkerhetsbyrå (EASA).

V o t e r i n g :

Tilrådinga frå komiteen vart samrøystes vedteken.

Votering i sak nr. 7, debattert 14. juni 2024

Innstilling fra transport- og kommunikasjonskomiteen om Endringer i luftfartsloven (ubemannet luftfart

mv.) (Innst. 429 L (2023–2024), jf. Prop. 89 LS (2023–2024))

Komiteen hadde tilrådd Stortinget å gjera følgjande vedtak til

I o v

om endringer i luftfartsloven (ubemannet luftfart mv.)

I

I lov 11. juni 1993 nr. 101 om luftfart gjøres følgende endringer:

Overskriften til kapittel I endres til:

Kapittel I. Lovens virkeområde mv.

Ny § 1-3 skal lyde:

§ 1-3. *Definisjon av luftfartøy*

Med «luftfartøy» menes enhver maskin som kan holdes oppe i atmosfæren av andre reaksjoner i luften enn luftens reaksjoner mot jordoverflaten. Med «ubemannet luftfartøy» menes ethvert luftfartøy som er selvstyrt eller konstruert for å være selvstyrt, eller for å fjernstyres uten pilot om bord.

Departementet kan gi forskrift om at enkelte typer luftfartøy eller ubemannet luftfartøy likevel ikke skal anses som luftfartøy i denne loven eller i forskrifter gitt i medhold av den, og gi forskrifter som presiserer innholdet i disse begrepene.

§ 2-1 skal lyde:

§ 2-1. *Virkeområde*

Lovens første del gjelder for sivil luftfart og sivile luftfartøy.

§ 4-2 annet ledd oppheves.

§ 4-3 annet ledd annet punktum oppheves.

§ 4-4 første ledd skal lyde:

Norsk fartøy som skal brukes til luftfart etter denne lov, skal ha luftdyktighetsbevis og miljødyktighetsbevis som er utstedt eller godkjent av luftfartsmyndigheten *med mindre annet er fastsatt i denne loven eller i forskrift gitt med hjemmel i denne loven.*

§ 4-8 annet ledd skal lyde:

Det som i første ledd er sagt om luftfartsmyndigheten, får tilsvarende anvendelse på norsk og utenlandsk sakkyndig og utenlandsk myndighet som foretar besiktigelse eller tilsyn i henhold til § 15-3 *første ledd annet punktum.*

§ 5-2 første ledd annet punktum oppheves.

§ 5-3 skal lyde:

§ 5-3. Krav til tjenestegjørende

Den som skal gjøre tjeneste *som fører av luftfartøy eller annen tjeneste* på luftfartøy, må oppfylle de vilkår departementet fastsetter med hensyn til statsborgerforhold, alder, fysisk og psykisk skikkethet, vandel, edruskap, utdanning og øvelse m.m.

Luftfartsmyndigheten kan kreve ordinær, uttømmende og utvidet politiattest ved vurdering av søknad om luftfartssertifikat.

§ 5-4 første ledd skal lyde:

Sertifikat for *tjeneste som fører av luftfartøy* eller i annen egenskap som departementet bestemmer, utstedes av luftfartsmyndigheten til den som godtgjør at han fyller de fastsatte vilkår for den tjeneste sertifikatet gjelder.

§ 5-5 skal lyde:

§ 5-5. Krav til sertifisering for tjenestegjørende mv.

Den som gjør *tjeneste i egenskap* som nevnt i § 5-4, skal ha sertifikat som er utstedt eller godkjent av luftfartsmyndigheten, eller sertifikat utstedt eller godkjent i fremmed stat som har overenskomst med Norge om at slike sertifikater skal anerkjennes her i riket.

I internasjonal luftfart skal dog den som gjør *tjeneste*, ha sertifikat utstedt eller godkjent av luftfartsmyndigheten.

For luftfart innenfor norsk område kan luftfartsmyndigheten nekte å godta sertifikat utstedt i fremmed stat til norsk statsborger.

Luftfartsmyndigheten kan gi særskilt tillatelse til *tjenestegjøring uten* hinder av bestemmelsen i første ledd. Tillatelsen kan når som helst tilbakekalles.

Departementet kan gi forskrift om unntak fra kravene til sertifikat i første og annet ledd.

§ 5-6 skal lyde:

§ 5-6. Tilbakekall av sertifikater, bevis mv.

Luftfartsmyndigheten kan tilbakekalle norsk sertifikat *eller bevis* for bestemt tid, inntil videre eller for resten av gyldighetstiden, dersom *innehaveren ikke* fyller vilkårene for å gjøre den tjeneste sertifikatet gjelder.

Når luftfartsmyndigheten finner grunn til å anta at det foreligger et forhold som kan begrunne tilbakekalling, kan den straks sette sertifikatet *eller beviset* ut av kraft inntil spørsmålet om tilbakekalling er avgjort.

Blir vedtak om tilbakekalling påklaget, kan klagemyndigheten forkorte eller forlenge *tilbakekallingstiden*.

Når et sertifikat *eller et bevis* er tilbakekalt eller satt ut av kraft, *plikter rettighetshaveren straks å levere sertifikatet* til luftfartsmyndigheten.

§ 5-8 første ledd skal lyde:

Den som har sertifikat *eller bevis* utstedt eller godkjent av luftfartsmyndigheten, skal snarest mulig melde fra til denne om forhold som kan ha betydning for spørsmålet om han fremdeles fyller vilkårene for tjenesten.

Overskriften til kapittel VI skal lyde:

Fartøysjefen og tjenesten

§ 6-1 første ledd skal lyde:

Norsk fartøy som brukes til luftfart etter denne lov, skal *ha* en fartøysjef.

§ 6-7 første ledd skal lyde:

Fartøysjefen skal påse at foreskrevne fartøydokumenter *medbringes under flygingen, og at de* blir forskriftsmessig ført.

§ 6-10 skal lyde:

§ 6-10. Tjenestegjørendes plikter

Den som gjør *tjeneste som fører av luftfartøy eller annen tjeneste* på luftfartøy, skal lyde sine foresattes ordrer i tjenesten, vise omsorg for fartøy, ombordværende og gods og ellers samvittighetsfullt utføre sine tjenesteplikter.

§ 6-11 første ledd skal lyde:

Ingen må gjøre eller forsøke å gjøre *tjeneste som fører av luftfartøy eller* om bord når han eller hun er påvirket av alkohol eller annet berusende eller bedøvende middel, eller når sykdom, legemidler, tretthet eller lignende årsak gjør vedkommende uskikket til å utføre tjenesten på en betryggende måte.

§ 6-12 første ledd første punktum skal lyde:

Den som gjør *tjeneste som fører av luftfartøy eller* om bord må ikke nyte alkohol eller ta annet berusende eller bedøvende middel i tjenestetiden.

§ 6-12 tredje ledd første punktum skal lyde:

Den som har gjort *tjeneste som fører av luftfartøy eller* om bord, må ikke nyte alkohol eller ta annet berusende eller bedøvende middel i de første seks timer etter tjenestetidens opphør, når han eller hun forstår eller må forstå at det kan bli innledet politietterforskning vedrørende hans eller hennes forhold i tjenesten.

§ 9-1 skal lyde:

§ 9-1. Forskriftsfullmakt om lufttrafikk og operative forhold

Departementet gir forskrifter om

1. *hva som skal iakttas for å unngå sammenstøt mellom luftfartøy eller andre luftfartsulykker og ellers for å trygge mot fare*

2. *hva som skal iakttas for å unngå støy som følge av luftfart*
3. *trafikkstyringssystemer*
4. *andre operative forhold.*

Overskriften til § 9-1 a skal lyde:

§ 9-1 a. *Restriksjonsområder og andre begrensninger*

§ 9-1 a første ledd skal lyde:

Departementet gir forskrifter om opprettelse av restriksjonsområder og andre begrensninger i luftrommet for å unngå sammenstøt mellom luftfartøyer eller andre luftfartsulykker, og for å ivareta viktige samfunnsinteresser.

Nytt § 11-1 fjerde ledd skal lyde:

Departementet kan gi forskrift om at første og annet ledd ikke skal gjelde for luftfartøy med begrenset skadeevne. Den begrensede skadeevnen kan skyldes fartøyets egne egenskaper, måten det brukes på, hvor det brukes, av hvem det brukes og andre forhold som kan tale mot ansvar uten skyld.

§ 12-6 første ledd skal lyde:

EØS-avtalen vedlegg XIII punkt 66d (europaparlaments- og rådsforordning (EU) nr. 996/2010 om undersøkelse og forebygging av ulykker og hendelser innen sivil luftfart og om oppheving av direktiv 94/56/EF som endret ved forordning (EU) nr. 376/2014 og forordning (EU) 2018/1139 (undersøkellesforordningen)) gjelder som lov med de tilpasninger som følger av vedlegg XIII, protokoll 1 til avtalen og avtalen for øvrig. Om forholdet mellom forordningens bestemmelser og andre norske lovregler gjelder det som fremgår av §§ 12-7 til 12-9.

§ 12-10 første ledd skal lyde:

EØS-avtalen vedlegg XIII nr. 66gc (europaparlaments- og rådsforordning (EU) nr. 376/2014 om rapportering, analysering og oppfølging av tilfeller innen sivil luftfart, endring av forordning (EU) nr. 996/2010 og opphevelse av direktiv 2003/42/EF, forordning (EF) nr. 1321/2007 og forordning (EF) nr. 1330/2007 som endret ved forordning (EU) 2018/1139 (rapporteringsforordningen)) gjelder som lov med de tilpasninger som følger av vedlegg XIII, protokoll 1 til avtalen og avtalen for øvrig. Om forholdet mellom forordningens bestemmelser og andre norske lovregler gjelder det som fremgår av §§ 12-11 til 12-13.

§ 13 a-6 første ledd skal lyde:

EFTAs overvåkningsorgan kan ilegge foretak, sammenslutninger av foretak eller fysiske personer økonomiske reaksjoner som nevnt i *artikkel 84 i forordning (EU) 2018/1139 av 4. juli 2018 om felles regler for sivil*

luftfart og om opprettelse av Den europeiske unions flysikkerhetsbyrå, og om endring av europaparlaments- og rådsforordning (EF) nr. 2111/2005, (EF) nr. 1008/2008, (EU) nr. 996/2010 og (EU) nr. 376/2014, og europaparlaments- og rådsdirektiv 2014/30/EU og 2014/53/EU, samt om oppheving av europaparlaments- og rådsforordning (EF) nr. 552/2004 og (EF) nr. 216/2008 og rådsdirektiv (EØF) nr. 3922/91 slik denne er tatt inn i EØS-avtalen vedlegg XIII, kapittel VI, punkt 66zb. EFTA-domstolen kan prøve beslutninger som nevnt i første punktum i tråd med forordningen artikkel 84 nr. 5.

Kapittel XIV skal ha følgende overskrift:

Kapittel XIV. Straffebestemmelser mv.

Ny § 14-29 a skal lyde:

§ 14-29 a. *Flyging med ubemannet luftfartøy*

Den som gjennom å fly ubemannet luftfartøy forstyrrer den sikre drift av annet luftfartøy eller flyplass, eller som på annen måte volder fare for tap av menneskeliv eller skade på kropp, eiendom eller miljø, straffes med bøter eller fengsel inntil 2 år.

Ny § 14-32 skal lyde:

§ 14-32. *Tap av retten til å føre luftfartøy*

Blir den som har førerrett ilagt straff, kan det i samme dom eller forelegg fastsettes tap av retten til å føre luftfartøy for bestemt tid eller for alltid, dersom hensynet til flysikkerheten eller allmenne hensyn ellers krever det.

Tapet av førerrett fastsettes for minst 2 år dersom rettighetshaver blir ilagt straff for overtredelse av § 6-11 eller § 6-12 tredje ledd.

Dersom rettighetshaveren tidligere er ilagt straff for overtredelse av § 6-11 eller § 6-12 tredje ledd, og han blir ilagt straff for ny overtredelse av § 6-11 eller § 6-12 tredje ledd som er begått senest 5 år etter at reaksjonen ble fastsatt for den tidligere overtredelsen, skal retten til å føre sertifikatpliktig luftfartøy fratras for alltid.

Departementet kan gi forskrift med nærmere regler om fastsetting av hvor lenge tap av førerrett skal vare.

Finner politiet at fører av luftfartøy med skjellig grunn er mistenkt for et straffbart forhold som kan medføre tap av retten til å føre sertifikatpliktig luftfartøy, kan en polititjenestemann midlertidig tilbakekalle førerretten og ta sertifikatet fra ham. Spørsmålet om å opprettholde midlertidig tilbakekall av førerretten og beslaget skal snarest mulig forelegges for en tjenestemann som hører til påtalemyndigheten. Beslutningen skal være skriftlig. Dersom den mistenkte ikke samtykker i det midlertidige tilbakekallet av førerretten og beslaget, må spørsmålet innen 3 uker oversendes tingretten til avgjørelse.

Når tap av førerrett er rettskraftig avgjort eller det er truffet vedtak om midlertidig tilbakekall av retten til å føre luftfartøy og midlertidig beslag av sertifikat, plikter rettighetshaveren straks å levere sertifikatet til politiet.

§ 15-1 første ledd skal lyde:

For ubemannet luftfartøy eller luftfartøy som ikke drives frem med motor, eller som for øvrig er av særlig art, kan departementet gjøre unntak fra bestemmelsene i denne lov eller gi særlige forskrifter, for så vidt det ikke er betenkelig av hensyn til luftfartens sikkerhet eller av andre grunner. Dog kan det ikke foretas endring i bestemmelser av privatrettslig eller strafferettslig innhold.

Nytt § 15-3 tredje ledd skal lyde:

Luftfartsmyndigheten kan la besiktigelse og tilsyn bli foretatt av norsk eller utenlandsk sakkyndig som den oppnevner, eller ved utenlandsk myndighet.

II

Loven gjelder fra den tid Kongen bestemmer.

V o t e r i n g :

Tilrådinga frå komiteen vart samrøystes vedteken.

Presidenten: Det vert votert over overskrifta til lova og lova i det heile.

V o t e r i n g :

Overskrifta til lova og lova i det heile vart samrøystes vedtekne.

Presidenten: Lovvedtaket vil verta sett opp til andre gongs behandling i eit seinare møte i Stortinget.

Sak n r. 8 [12:16:34]

Referat

1. (392) Lov om lønnsnemndbehandling av arbeidstvist mellom Akademikerne og staten v/Digitaliserings- og forvaltningsdepartementet og arbeidstvist mellom Unio og staten v/Digitaliserings- og forvaltningsdepartementet i forbindelse med Statsoppjøret 2024 (Prop. 113 L (2023–2024))
Samr.: Vert send arbeids- og sosialkomiteen.

Presidenten [12:16:49]: Dermed er dagens kart behandla ferdig. Ber nokon om ordet før møtet vert heva?
– Møtet er heva.

Møtet slutt kl. 12.17.
